

12 RÖPIRAT.

Budapest,

1881. május 15.

I. évfolyam

VIII. füzetet.

A virilis szavazati jog és a zsidók.

Az 1870. 42. t. ez. 19. §-a így szól: „A bizottság áll felerészen a törvényhatóság területén legtöbb egyenes államadót fizető azon nagykorú honpolgárokból, kik országgyűlési képviselő választásra jogosítva vannak.”⁴

Az 1871. 18. t. ez. 34. §-a így rendelkezik: „A képviselő testület felerészen a választó közönség, hason felerészen pedig a legtöbb egyenes államadót fizető községi lakos vagy birtokos nagykorú honpolgárokból áll.”

Az 1867. 17. t. cikkén kívül, mely a zsidók emancipációját foglalja magában, alig alkottatott a magyar országgyűlésen §, mely csak megközelítőleg is oly mérvben előmozdította volna a zsidók hatalmának s befolyásának emelkedését hazánkban, mit a fentebbi két idézett törvényszakasz. A törvényhatóságok és községi képviselő testületek közgyűlései megnyitották számukra a tért, melyen saját érdekeiket még biztosabban védelmezhetik s mozdíthatják elő.

Nem akarunk a virilis intézményről általában elméleti szempontból bővebben nyilatkozni, csupán annyit jegyzünk meg, hogy ma, midőn mindenfelé a jogegyenlőség elveit hirdetik de kevés helyt követik, már legalább is időszerűtlen ily intézmények behozatala által egyes osztályoknak, a pénznek előnyt adni mások, a szegényebb, de talán értelmileg magasabb színvonalon állók felett. Vagy a közügyek iránti érdekeltséget a vagyon adja meg? A hazafiság bizonyos adófoknál kezdődik csak? – mely adófok a törvényhatóságok között felette eltérő arányokat tüntet fel. Vagy nem sokkal vagyónosabb-e azon egyén, ki hasonló mennyiségű adó mellett egy vagy két tagú családdal él, mint azon, nála egy krajczárral többet fizető virilis, ki 8-10 családtaggal küzdi át az életet? – Ha a hazafiságot csak „Wertheim-kasszák” mellett, vagy az uzsora feketelelkűsége mellett lehet feltalálni, miért nem alakítják át a képviselőházat

is akként, hogy fele az ország legtöbb adót fizetőiből álljon? A consequentia ezt megkövetelné. Egymásután tolnak előnkbe a kérdések, melyekre nem lehet elfogadható oly választ adni, mely igazolni tudná a virilitás létesítését s érvényét, főleg a hazafiúi érényekben mindig gazdag magyar nemzetnél, melyről ezeryi példa bizonyítja, hooy a közérdek iránt érzékkel bírt mindig, s hogy önérdékét mindig háttérbe tudta szorítani a közügy, a haza érdeke előtt. Én tehát a virilitás eltörlését lelkemből óhajtom, általános politikai szempontból, óhajtom a mi sajátos viszonyaink mellett még inkább.

Mit eredményezett a virilitás? Azt, hogy a zsidóság, mely nem ismer közérdeket, csak saját érdekeit, a zöld asztalok mellé került, hol siet dobra ütni hazafiságot, erkölcsöket, törvényhatósági, községi érdekeket, mindent mi szent, csak azért, hogy a zsidó érdekeket előmozdítsa. És ezt teszi a hazafiság zászlója alatt!

Alig van község, hol zsidó meg nem vetette volna lábát, elébb mint rongyszedő, pár év múlva korcsmáros, s csakhamar mint földesúr, ki az egész községet ujján forgatja. Egy zsidó többet hoz maga után, s minden községben úgyszólván külön községet képeznek. Ezek kiszipolyozzák a népet, s a magyar ember zsírján oda jutnak, hogy ha nem is a törvényhatóságban, de a községben virilisekké emelkednek. Megvan mindjárt a hatalom, melyet az előljárósággal szemben nem is késnek éreztetni, s felhasználni a község lakosságával szemben, ha valamit, habár törvénytelenül is, keresztül vinni akarnak. – Ha a községek életébe betekintünk, szomorú kép fog szemünk előtt feltárulni. Innen magyarázható meg az is, hogy már vannak községek, hol zsidó községi jegyző, vagy zsidóbíró boldogítja a közigazgatást. Szerencse, hogy még ezek száma igen csekély, de félő, hogy e szám emelkedni fog.

A vármegyéknél még örvendetesebb helyzet van, a mennyiben a különben is nagy számból álló képviselőtestület választottjai között nem is találni zsidót, a virilisek között pedig, minthogy a vármegye lakosságának számarányához képest, a megyékben lakó zsidóság száma csekély, megyénkint 40-80 közt változik a zsidó virilisek száma. Nem tudom a négy felső vármegyében, Máramaros, Bereg, Ung és Ugocsa megyékben, hol a megye lakosságának számához képest több mint 10% a zsidó, nem-e még nagyobb e szám. Bár a törvényhatóságoknál ily szám is gyakran figyelembe jöhet, mégis szemben 300-500 szavazattal, a zsidók, mint politikai tényezők befolyása eltörpül. Nem lehet ugyan tagadni, hogy már e helyzet is a zsidó érdekek legyezgetését nagyban elősegíti.

Legszálamraméltóbb állapotba jutottak a törvényhatósági joggal felruházott városok. Tudvalevő, hogy a zsidók nagyrésze a váro-

sokba özönlik, nekik mezei munka nem kell, hanem oda sereglenek, hol g'schäftelésnek, schwindlereinak, csalásnak tágabb tere van, t. i. a városokba. Csak egy pillantás a statisztikai adatokra, s előttünk áll a valóság. Budapesten 1870-ben 39,384 zsidó volt, tehát csak 85,000 lélekkel kevesebb, mint 17 85. évben Magyarországon az összes létezett zsidólétszám. S hazánkban ezen 1785-ben 75,089 lelket számláló zsidóság 85 év alatt annyira felszaporodott, hogy 1870. évben 553,133-ra ment a zsidók száma, tehát több mint fémmillió. Hát Budapest? 1840-ben itt 7,771 zsidó volt csak, s 30 évvel később 1870-ben már csaknem hatszor ennyien, t. i. 39,384-en írtak össze. A közelebbi népszámlálás adatai még ismeretlenek előttünk,*) de meg vagyunk róla győződve, hogy e szám elretentő módon növekedett mindenütt a lefolyt 10 év alatt.

De hogy elébb felvetett állításunkat igazoljuk, hogy t. i. a zsidók feltűnően a városokba csoportosulnak, jelezzük – mint előbbi adatainkat úgy ezt is, Hunfalvy János 1874. évben kiadott „A magyar-

*) Elég különös dolog, hogy, noha már négy hónap elmúlt a népszámlálás végbementé óta, az országos statisztikai hivatal még mindig késik a zsidó lakosság jelenlegi létszáma fölött a titok fátyolát fellebbentem. Keleti Károly úr, az országos statisztikai hivatal főnöke, koronkint ugyan szokott „kellemes” adatokkal szolgálni a nemzetnek az újságokban, amint legújabbban is tette, fennen hirdetvén, hogy v a l a m e n n y i - nemzetiség létszáma fogy, csak a magyar és a német lakosság mutat fel szaporulatot. Ő statisztikai hivatali főnöksége azonban, (ő tudja, miért?) ezen „örvendetes” adatot olyképen szokta csinálni, hogy a zsidókat egyszerűen felosztja a németek és a magyarok közt. Így persze a magyarok is szaporodnak, csak hogy ebben a szaporodásban nincsen köszönet. A hazai közönség Keleti úr ilyenféle manipulációit már régóta gyanakvó szemekkel kíséri, s épen azért Keleti úr saját jól felfogott érdekében is jól tenné, ha hivatalos kötelességének ismerné, a kezére bízott adatokat nem rejtegetni, vagy legjobb esetben czélzatos gruppirozási fogásokkal a valóságot a nemzet szeméi előtt elleplezni, –hanem, minden magyarázgató glossák nélkül, (ezeket neki elengedjük,) az önmaguktól beszélő egyszerű statisztikai adatokat a zsidó lakosság létszáma, szaporulata s egyéb életviszonyai fölött közrebocsátani.

A hivatalos statisztikának nem az a hivatása, hogy a nemzetnek port hintsünk a szemébe, hanem hogy ez, következtetéseiben s eljárásában, matematikai bizonyossággal bíró statisztikai adatokkal rendelkezessék.

Ha ezen felszólalásunk Keleti Károly urnái süket fülekre találna: ielhívjuk a földművelés-, ipar- s kereskedelemügyi miniszter urat, hogy Keleti urat a kívánt adatok mielőbbi közzétételére utasítani szíveskedjék; mert mi attól a kínos sejtelemtől menekülni nem tudunk, hogy az összes lakoságnak az 1870-től 1880. évig kitüntetett 190,000 főnyi, a rémületig csekély szaporulata, ha nem is egészben, de legalább is túlnyomó részben, a z s i d ó l a k o s s á g j a v á r a Írandó. Tehát: Un poco pia di luce! – Szerk.

osztr.-monarchia rövid statistikájá"-ból 25 1. merítve, hogy: – Trencsénben 25.04%, Nagyváradon 22.43%, Budapesten 19.06 %, Bártfán 19.06 %, Temesvárt 12.36 %, Komáromban 12.03 %, Aradon 11.34 %, Kassán 10.04 százalékát képezik a zsidók az összes lakoságnak. Kétségtelen az is, hogy az arány ma már még kedvezőtlenebb. – Ezen nagy számuk a városokban már sejtetni engedi, hogy a legtöbb adót fizetők között, tekintve azt, hogy a városokban a bizottsági tagok száma különben is sokkal kevesebb mint a vármegyékben, a zsidók igen nagy számmal szerepelnek. Van igen sok módja az adónak egyes zsidóknál oly magasra emelésének, hogy bejöhessenek a legtöbb adót fizetők közé; hozzájárul, hogy a zsidó ügyvédek, doktorok stb. adója kétszeresen számít. Ezek között vannak olyanok is, kik kereseti adójuk bevallásánál nagyobb összeget vallanak be, mint a mennyivel megrovatnának, csak azért, hogy több adót fizetve 10-15 frttal, a duplum mellett városatyákká avattassanak. A város érdeke indítja őket erre? Nem, a saját érdekeik. A mivel ily módon valamely zsidó több adót fizet, azt a közigazgatás körüli befolyása, a tisztviselőkre alkalmilag gyakorolható pressiója által százszorosan megnyeri magának. Ebből látjuk, hogy a virilitást behozó törvény mellett vásár tárgya lett a bizottsági tagság. Pénzért veszi meg a zsidó azt is, s kibecsül bennünket maholnap városainkból is.

Emeli számukat városokban az is, hogy a városokban lakó tekintélyesebb családok tagjait még „régii dicsőségünk” most is a vármegyéhez köti, miért is, ha ott választott lehet, nem veszi igénybe virilisi jogait a városnál, hanem a vármegyéhez megy. Sőt a városokban is számos oly egyént ismerek, ki virilisi jogait feladja, s választottság alapján foglalja el helyét a bizottságban. Ezek virilisi helyeit legtöbb esetben zsidók foglalják el. S így, mintegy mesterséges utón mi magunk hatunk oda, hogy a zsidók dominálják ügyeinket, a helyett, hogy igyekeznénk őket távol tartani. Dehát ezt senki sem gondolja meg.

Beszéljünk-e aztán arról, hogy jobbra kikből állanak ezek a zsidó virilisek városokban? Szédelgő kereskedőkből, vérszopó uzsorásokból, társadalmi herékből, az ügyvédi kart compromittáló prókátorokból, kik inkább sensáloknak nevezhetők, sensálokból. Ezeknek semmi múltjuk, mi őket egy város érdekeihez kötné, jött-ment népr melynek nagyobb része még tegnap koldus, ma már virilis, és holnap ismét koldus lesz, vagy holmi hamis bukás, vagy váltóhamisítás miatt börtönbe kerül, vagy legalább megérdemelné hogy oda kerüljön, de hát nem éri utói az igazságszolgáltatás keze, mert erre is talál módot a zsidó furfang. És az intentió a virilisi intézménynél

az, hogy akinek vagyona van, „nagyobb érdek kapcsolja a törvényhatóság, érdekéhez!”

Menj fel egy közgyűlésre, fogsz-e találni zsidót akkor, midőn nagyobb kérdésekről van szó, melyekkel semmi haszon reménye összekötve nincs? Bizonyára csak keveset. És menj akkor, midőn az, árlejtések jóváhagyásának kérdése kerül szőnyegre, mikor a vállalkozók érdekeiről van szó, s meg fogsz győződni, hogy nem hiányzik egy zsidó sem. S ha szavazásra kerül a sor, a keresztény vállalkozó elesik ugyanazon érvnek hangoztatása mellett a zsidóval szemben, mely érvek mellett máskor a zsidó vállalat lett a nyertes; szóval, kísérje figyelemmel bárki, azt fogja látni, hogy a zsidó mindenképp zsidókérdést csinál, zsidóérdek előtte az első, és csak igen messze ezután következik a törvényhatóság érdeke, ha ugyan erre egyáltalán reá kerül valaha a sor. A szívükön ez utóbbi érdeket épen nem hordják, de annál inkább ajkaikon, mert a zsidó tudvalevőleg szájas. A hazafiságot hirdeti, mialatt a gyapjús zsákra gondol, életét ajánlja fel a haza oltárára szóval, a gyakorlatban pedig azon elvet követi, hogy: „első személy én vagyok.”

A zsidók bevitték a törvényhatóságokba az erkölcstelenséget is. Eddig a képviselők mint politikai pártok állottak egymással szemben, mi leginkább a választásoknál nyert kifejezést, és politikai kérdésekkel kapcsolatos ügyeknél máskor számúzve volt a pártoskodás E különállásnál a tiszta hazafiságot és becsületes meggyőződést senki sem tagadhatja meg. Betolakodott egy harmadik elem: a zsidó. Ezeknek külön érdekeik vannak. Nekik, bár mindig magyaroknak hirdetik magukat, minden áron zsidó polgármester kell, – van ilyen is az országban, – zsidó kapitány, ügyész, doktor, írnok, lámpagyújtó, szóvalmindenki zsidó. Eleinte ők is politikai pártok tagjai voltak. Durva egoismusok, piszkos politikájuk nem látszott ki. De lassankint változó körülmények jöttek elő. A zsidó, hogy saját jelöltjeit keresztül vihesse, a kikben épen nem válogató, a képviselő testületben kisebbségben lévő pártnak ajánlta fel magát azon feltétel alatt, hogy azon párt az ő jelöltjeire fog szavazni. S az ily pártok, hogy céljaikat készben elérjék, kezét fogták a zsidókkal. Czélt érték részben, mert Pártjuk jelöltjeit a zsidó voksok támogatásával sikerült is megválasztaniok. De e cél elérése drága áron volt eszközölhető. A közigazgatási állások részben zsidókkal lettek betöltve. És milyen zsidókkal! Legtöbbnyire qualificációval nem bíró oly egyénekkal, kiknek e pálya már végső menedéküket képezi. Ebből láthatjuk, hogy a hiba a mi részünkön is van, de láthatjuk azt is, hogy maguk a zsidók hajával fogva idézték elő a zsidókérdést, mert hisz az adott körülmények között, a magyar nemzetnél a válasz-

tások körül is csak türelemmel találkoztak addig is. Jelenleg már számos város van hazánkban, hol a zsidóság ily éles ellentétbe helyezte magát a magyarsággal.

Mi lesz ennek eredménye? Az, hogy a magyarság kénytelen lesz, a politikai pártoskodást félretéve, egymással kezét fogni, s védelmi állásba helyezni magát a zsidó érdekekkel szemben. A reakció kimaradhatlan, s hisszük, hogy ily összetett erővel, együttes akarattal a tapintatlanul zsidó kapzsisággal felfűtt nagy hatalom le fog döntetni.

A zsidó összetartásban rejlő hatalom lassankint kezd átmenni a képviselőválasztásokra is. Senki sem beszél nagyobb meggyőződés hangján s önérettel, mint a zsidó, de nem is szavaz egyik sem nagyobb önéredeből, mint a zsidó.

És ez így megy a társadalom minden rétegében. Megtaláljuk a zsidó érdekeket a nőegyleteknél, meg az iskolaszékekben, a kaszinókban, a clubbokban, a szabadkőműves páholyokban, meg a törvényszékeknél, a kereskedelem, ipar terén, szóval mindenütt. S a mi legszomorítóbb e látványban, az, hogy ez érdekek összeütköznek a keresztény társadalom érdekeivel, s ez utóbbit elnyomják, elnémítják, megsemmisítik.

Mint fentebb érintettük, megszüntetendőnek tartjuk a virilitást a zsidókérdésre tekintet nélkül is, de annál inkább a zsidókérdés szempontjából, és legégetőbb e megszüntetés a városokban. A nemrég tartott közigazgatási enquete-ben sok oldalról meglett vitátva közigazgatásunk, a virilitást tekintve azonban csak elvéve tették nyilatkozatok. Csupán egy ellenhang emelkedett, – és ez egy főrangú nyilatkozata volt, – ki a zsidókérdésre tekintettel is megszüntetendőnek nyilvánította a virilisi intézményt.

A törvényhozáson, a kormányon a sor, változtatni mielőbb e helyzeten. A társadalmi békés harc megindult, minden téren érvényesíteni kell az irányt, melynek feladata-- megmenteni a magyar társadalomnak azt, a mi még megmenthető. A magyar ember addig is összetett erővel védelmezze önmagát, a zsidóság túlkapásai ellenében. A törvényhatóságok keresztény tagjai pedig gondolkozzanak e téma felett.

Brutus.

Államunk és a judaismus.

III.

Hiába erőlködik a „Pesti Napló” múlt évi november 20. és 21-ki 305. és 306-ik számainak mellékletein Dr. Kohn Sámuel, K. L.-nek

„Vestigia Judaeorum”, – „A zsidóság nyomai a magyarok őstörténelmében” című, a „Pester Lloyd” 302. számának 2-ik mellékletén megjelent cikke bíráltságában. Hajlandó vagyok hinni, hogy ez a cikk tervszerűleg azért látott napvilágot a „Pester Lloyd” hasábjain, hogy arra ismét tervszerűleg alkalom nyújtassák Dr. Kohn-nak bírálgatásra; mert a dolog nagyon is korszerű. Kohn azon csudálkozik, hogy K. L. még csudálkozni is mer azon, midőn azt „találja,” (valjon ez a K. L. nem = Kohn Sámuel úgy suttyomban?) „hogy őseink a zsidókkal már azon időkben érintkeztek, a melyekben írott okmányok a magyarokról egyáltalán leelőször tesznek említést.” Nyugtassuk meg Kohn oraságot, hogy mi még azon sem csudálkozunk, ha ő csudálkozik. Igazat adunk neki, hogy őseinkkel már az ősidőkben érintkeztek a zsidók, mint paraziták, kiknek állandóan soha sem volt se országuk se hazájuk, csak piócza módra élődtek más nemzetek testén, mint élődnek maiglan is. Azt is elhisszük neki, – mert kérem, Kohn úr: a Sámuel, nagy tudós és történetbúvár, ezt tudni kell, hivatkozik is kritikája folyamán többször a „magyar történettár”-ban közölt értekezéseire, mint tekintélyekre és kútforrásokra, – tehát elhisszük neki, „hogy a zsidók, még mielőtt Pannónia a magyarok hazája lett, ez országban laktak, s hogy a honfoglaló magyarok őket itt már előtalálták;” (milyen tősgyökeres magyaros zamatú kifejezés!) „kik is jelentékeny rabszolgakereskedést űztek Morvaországgal,” (gyönyörű keresetmód, lehet vele dicsekedni!) de már azon merész állítását, hogy a honfoglalásban őseinknek a zsidók „fegyvertársai” voltak, kereken visszautasítjuk, még akkor is, ha állításait olyan nyomatékos és megczáfolhatlan érvekkel támogatja is, mint: „Énnek lehetőségét mind Hunfalvy, mind K. L. úr beismerik, minthogy tagadni nem merik, hanem a kérdést függőben hagyják.” Tehát, amit Kohn úr állít, az mind igazság lesz, ha annak ellenkezőjét más nem állítja!! Valóságos talmudi bizonyításmód!

Így tetszeleg önmagának Kohn Sámuel a nyilvánosság előtt, egy tekintélyes magyar napilapban, akkor, mikor „e kérdések a történelem világánál tekintve, egyszersmind verőfényt vetnek a nálunk kívülről becsempészett, úgynevezett zsidókérdésre” sat. Egy „Pesti Napló,” – melyben S. Ármin párisi tárczacikkeinek is már mesziről érzik a vöröshagymaszaga, – nyitja meg erre a tért Izrael nagyobb dicsőségére, s még idáig nem találkozott senki, aki a zsidót! jellemző ezen feltolakodást visszautasította volna. Hisz ha Slajminak ma elhallgatjuk azt, hogy a zsidók segítették őseinknek e hont elfoglalni, holnap egy handléripók már azt kürtöli egy másik magyar lapban, hogy nem is a mi őseink, a magyarok, hanem az ő őseik, a zsi-

dók foglalták el Magyarországot, s a magyarok csak mint ökörhaj-csárok kullogtak be utánuk, s az ő kegyükből telepedtek itt meg sat., – tehát tartsuk szerencsénknek, ha az ő fennhatóságuk alatt itt túrhajjuk a földet!

Sohase fáradozzék daktar-lében annak vitatásával, hogy voltak a „kozárok közt zsidó vallású magyarok,” hisz azok akkor is csak zsidó-vallású kozárok voltak, nem pedig magyarok! Ezzel úgysem tolhatná, – még akkor sem, ha úgy lett volna, – előbbre a judaismus szekerét; mert a vallás még nem teszi a nemzetet, sem a nemzet a vallást, ezt már csak kellene tudni egy egetrázó tudósnek! Zsidó vallású magyart maiglan sem talál Magyarországon, és itt a baj! Elmélkedjék inkább a felett, hogy „a zsidóság sem nem nemzet sem nem nemzetiség többé, hanem pusztán felekezet. „Nem nemzet, mert sem külön nyelve, sem külön országa, sem külön alkotmánya nincs többé a föld hátán,” („Veszprém” 1880. 41. sz.) és ezzel érje be. Szellőztesse inkább fajrokonai által teremtett jelenlegi tartatlan helyzetet és állapotokat, s iparkodjék javítólag hatni; de ezt nagy bölcsen nem teszi, mert tudja, ön-magából indulva ki, – hogy „falra borsót hányna.” Mivel pedig rajongásában úgy szeretné feltüntetni faját már a magyarok őstörténelméből, mintha az a magyarok részéről méginkább dédelgetést érdemelne, ár szellőztessük a dolgot egy kissé, röviden, s én már előre is bátor vagyok állítani, hogy a judaismus aljassága az egész magyar történelmen mint egy fekete vonal húzódik végig; de nemcsak a mi történelmünkön, hanem Kohn úr nem tud a világtörténelemből felmutatni nemzetet, melynek jobblétét a judaismus elősegítette volna valaha, sőt ellenkezőleg mindig oda törekedett, hogy az általa fekélyként meglepett nemzetnek sírját megássa és letaposhassa. Ezt bizonyítják a világtörténelemben és a bibliában felsorolt mindazon üldöztetések, melyeknek annyiszor ki voltak téve a zsidók, mert ok nélkül nem történtek azok, minthogy semmi sem történik ok nélkül a világon, s ezt bizonyítják a talmudban lerakott azon gyalázatos és államellenes tanok, melyek a judaismus törekvéseinek képezték alapját mindenkor, s képezni fogják mindaddig, míg csak egyetlenegy zsidó mozog a föld hátán.

Am böngésszünk a magyarok történelmében, hiteles történetíró munkájából a „magyar” (?) zsidóságot illetőleg. I. Béla király (1061-1063.) „a vásárokat szaporította, s vásárnapról szombatra tette által, hogy az adásvevésben még járatlan népet a zsidó kalmárok csalásai ellen némileg biztosítsa.” *) – II. Endre alatt (1205-

*) L. Horváth Mihály „A magyarok története rövid előadásban.” Pest, Heckenast Gustáv. 1868. 65. lap.

1235.) „A zsidók s izmaeliták a népet az adószedéssel s pénzváltással annyiba zaklatták, hogy sokan, maguknak jobb sorsot szerzendők, azoknak vallására tértek, mások az adószedőket agyonverték.”²⁾ (Hát mégis voltak zsidó vallású magyarok!? No lám!) Ugyan II. Endre király: „Dénes nádor tanácsára minden kamarai jövedelmek kezelését zsidók és izmaelitákra bízta; minek következtében aztán végtelen panaszok és lázangó mozgalmak támadtak az országban.”³⁾

A II. Endre király alatt készült arany bulla 2-dik pontjában áll, hogy „a zsidók és szerecsenek (mohamedán bolgárok) minden liivaltól elmozdítottassanak.”⁴⁾ Endre pénzsükségben lévén, „a kamara jövedelmek kezelését ismét zsidókra és szerecsenekre bízta; mi a nyomorúság poharát csordultig megtörté. Sokan a nép közül, hogy magukat a zsarolásoktól megmentsék, a zsidó vallásra tértek,” (Szép térítésmód, éppen bele illik a talmudba!) „mások gyermekeiket kényszerítették eladni.”⁵⁾ – I. (Nagy Lajos (1342.-3 382.) „A zsidókat pedig, kik térítő buzgalmának ellenszegültek, kiűzte az országból.”⁶⁾

Így megy ez végig az egész magyar történelemben. Légy üdvöz Izrael! A te néped mindig önzetlen fia volt Magyarországnak, ezt bizonyítják a többek között egy bizonyos Szerencsés Imre⁷⁾ nevű zsidó üzelmei is, mit csak azért említek fel, hogy voltak ám már akkor is megmagyarosított nevű zsidók Magyarországon, biz úgy! Tehát ne is búsuljunk semmit, megmagyarosítja Magyarországon minden zsidó a nevét, és azután minden jó lesz, nem lesz semmi baj!

Mily nagy kár, hogy Dr. Kohn Sámuel is például nem Dr. Koháry Atilla névvel ontotta a – – tintát a „Pesti Napló” és a „Magyar történettár” hasábjain! Mennyivel dicsőbb, mennyivel ragyogóbb lenne majd az utódok előtt a tősgyökeres magyarnak vélt Kohn küzdelme a zsidók ügyében! .....

De nem is kell sokat lapoznunk a történelem foliánsai közt, találunk elég adatot a szellőztetésre napjainkban is, csak körül kell tekintenünk. Tinta helyett epébe kellene mártani tollúnkat, hogy méltóképen lefesthessük a mi emanczipált zsidóink alattomos államellenes törekvéseit; óh, mert azt csak meg kell hálálniok, hogy magunkhoz emeltük őket. 'Lássuk, miként hálálják meg!

Keöd József.

²⁾ u. o. 108. 1. ³⁾ u. o. 109. 1. ⁴⁾ u. o. 111. 1. ⁵⁾ u. o. 113. 1. ⁶⁾ u. o. 173. 1. ⁷⁾ II. Lajos király uralkodása idején 1524.-ben élt, megkeresztelkedett, megmagyarosított nevű gaz zsidó volt.

Megjavítható-e a zsidóság?

Azt tudjuk hogy a népeket eszmék mozgatják és vezérik. Minél nemesebb valamely nép eszméje, annál nemesebb annak élete is. Aljas eszméktől saturált nép, aljas nyomokat hagy maga után hátra. A mely népet pedig semmi más gondolat nem mozgat, mint csak hogy gyomrát megtölthesse s heverhessen, az csak tengődik, s végre is elpusztul.

Azt tagadni nem lehet, hogy a zsidóság a legmagasztosabb ideával lépett föl a történelemben, t. i. a viláгурalomra való hivatás ideájával. Csakhogy a zsidók ezt idővel mindjobban kiforgatták eredeti nagy jelentőségéből, s a legkárhozatosabb elvvé decomponálták. A viláгурalom alatt oly földi birodalmat ábrázoltak ki magoknak, melyben ez élet javai s élvezetei, a semmittevés mellett, az ő részökre lesznek lefoglalva, a többi népeknek pedig csak a szolgaság jut ki. Feltűnő sajátsága volt a zsidóságnak már kezdetétől fogva, hogy, habár épen az ő kebeléből származtak is elő a legmagasztosabb életelvek, mégis ő csapolta le azokat, vagy hamisította meg egészen.

Támadtak ugyan a zsidóságból jeles férfiak, telve szép idealizmussal, kik belátva népöknek nemtelen hajlamát és irányát, azon javítani törekedtek majd tanítással, majd kemény fenyegetéssel, de mind hiába. Mert míg más népek saját nagyjaiknak ostorozó szavaira, hol többet hol kevesebbet, csak hajtanak, míg a magyar is, habár eleinte zokon veszi a dorgálást, de utóbb mégis csak magába száll s beismeri hibáját: addig a zsidóság az igazak dorgálásait csak ideig-óráig tűrte, s ha nem tágitottak azok az igazak, feldühödött ellenök s kiálta: „Nincs szándékunk megtérni!” S ha el nem menekültek azok: megkínozta, megölte őket, s így velök együtt a jobbulás anyagát is kilökte magából. Inkább a hízelgőknek, az ámitóknak tartotta oda fülét. Ezért mondta el a zsidóságról már Jeremiás, hogy aczél és kötermészetű; Ezékiel pedig, hogy tövishez és skorpióhoz hasonlít. S a mi különös: a zsidóság az ő nagy férfiainak eme küzdelmét az ő romlottsága ellen, eme lángoló törekvését az ő megjobbítására, azoknak holta után őszintén feljegyezte, de hogy abból legalább okult volna, erre semmi hajlamot nem mutatott. Ellökni magától nemzetebeli jól tevőit s az ezek által beléje oltani szándékolt idealismust: ez volt a zsidóság természetének minden időben szinte egy kiváló jellege.

Az ő nagy honfiai még akkor sem tudtak, midőn jó lélekkel már láttak a nép megtérhetetlenségénél fogva a bekövetkező pusztulást, megválni ama gondolatától, hogy azt majd legalább a nagy csapás

észre fogja téríteni, s alkalmassá teendi arra, hogy a Jehova új szívet, új lelket, jóra fogékonyabbat önthessen beléje; de ezen reményök se teljesedett be. A zsidóságot még az istenostoragem volt képes átváltoztatni; sőt, miután a fogságból hazatérve újra megalkotá egy időre országos létezését, évődött be még jobban abba a seclusiv világnézetének kemény burokjába, hogy ő az istennek egyedüli kegyelt népe, ő van a földön való uralkodásra hivatva; s ha felfuvalkodott előbb Ábrahám-tól való származásában, s lenézte megvetve a többi népet, most még inkább, s ha ragaszkodott előbb üres formaságokból álló istentisztelethez, most még szívósabban. Ennek következtében a zsidóság lelke megcsontosodott, újabb nemes sarjat hajtani még csak egyszer tudott; a próféta-iskolák, melyekből előbb oly sok derék szellemes férfiú kelt ki, megszűnván, helyöket a szőrszálhasogatással veszedő farizeismus váltotta fel.

Míg más népeket, ha lelki szegénységük miatt nem is tudtak szellemes férfiakat felmutatni, legalább a pallérozottabb népekkel való érintkezés átídomít: addig a zsidóság hiába érintkezett annyi nálánál műveltebb néppel, ez benne nem volt képes nemesebb szellemi változást előidézni; sőt ha ragadt is rá azokról valami, az bizonynyal csak a rősz volt.

Megkísérlették még egyszer keresztelő János, kiváltkép Jézus, végre Pál nemesebb ágat oltani a zsidóságba, s különösen ez utolsó elég világosan megmagyarázta nekik, hogy az Isten Ábrahám-nak azt a nagy Ígéretet nem vére, hanem hite szerinti utódaira nézve tette (Gal. VII. 3.); de amint előbb minden jobb belátásra vezérelni akaró lelket kivetettek magok közül, úgy ezeket is kínpadra hurcolták.

Ezzel aztán megérett a zsidóság a végpusztulásra, s a világhatalomra való hivatás zászlaját helyette a kereszténység vette kezébe, s lobogtatja azt mai napig is mindenfelé. Hogy mily eredménynyel, mutatja a történelem. Népeket hódított meg, de nem a szolgaságra, hanem a szabadságra, nem a javaikból való kifosztogatásra, hanem durva erkölceisekből való kivetköztetésre s áldottabb földi életre Ezt kellett volna tenni a zsidóságnak, s most ő állana a népek élén, s áldás terjedne nyomdokain.

Hanem hát, most csak átok terjed azokon mindenfelé. Álzászlaját, melyről a zsidóság azt hazudja, hogy azt Isten végzéséből Ábrahám-tól kapta, sohasem tette le végkép, most meg, mióta a kereszténység megosztotta vele minden javait abban a reményben, hogy őt az istennek, az emberiségnek megnyerje, még fennebben lobogtatja, de épen jóltevőinek veszedelmére. Mert a merre azzal jár, pusztítja

a hitet, az erkölcsi szemérmert, a becsületes munkásságot, a közjólétet, s árasztja az erkölcsök lazulását, az iszákosságot, s rabolja a fáradtsággal szerzett keresményt. Eszközei hozzá a behízélgés, a hálókivetés, a befonás. Istene, akire tekintve ily tettektől visszariadna, lelkiismerete, a mely ilyenekért furdalná, nem volt soha; szégyenleni, mint már Jeremiás megmondta, a szégyenben sem képes. Könyörtelen, hacsak hasznot nem lát a könyörületből. Siralomra, melyet a rászédett ember szeméből kifacsar, nyomorra, melybe azt beletaszítja, megindulni nem tud. Ki tudná előszámlálni csak azt a tengernyi siralmat, nyomort, melyet ez az elütő emberfaj csak egy évtized óta okozott?!

Már most az ily emberfaj, mely a saját ősapjától örökölt isteni eszmét is meghamisította, melynek aczél-kebléről a lelkes reformátorok minden erőmegfeszítése visszapattant, melyet az isten ostora sem volt képes jobb útra téríteni, melyre a míveltebb szomszédok sem tudtak nemesítőleg hatni, s melyet a vele közlött jótétemény is csak arra bír, hogy jótevőit nyomorba döntve, leigázza: – az ily emberfaj megjavulhat-e valaha? Mert egy-két, a kereszténység által átídomított egyén még nem bizonyít.

Azt mondják, nevöket kell velök megváltoztatni, s az összeházasodhatást megengedni, majd kibontakoznak vésszes faji természetükből. Mekkora önámítás! Gondol is a zsidó a névvel! Hisz ha anyagi haszna úgy hozza magával, s megtehetné szabadon, akár minden héten új név alá bújnék. Összeházasodni a keresztényekkel: hisz ettől sem vonakodnék a zsidóság, fog is majd rá egy két eset előfordulni, mint előfordult, mikor még a pogányokkal érintkezett, – csak z s i d ó n a k m a r a d h a s s o n. Ez nála a földolog. Mit tesz pedig zsidónak maradni, erre megfelelhetünk, ha elgondoljuk, hogy a zsidóság szent könyve egyúttal a keresztényeké is; de míg miránk az ó-szövetség is nemesítőleg hatott, addig a zsidóság ebből is csak depraváló anyagot szívott ki. Mert annak legszentebb parancsait is félremagyarázta, vagy ha ezt nem tehetete, tehát megkerülte. A biblia nem volt életének zsinórmértéke, csak annyiban alkalmazta magát ahhoz, amennyiben az vágyainak megfelelt, különben a bibliát passzolta magához. Zsidónak maradni tehát ő nála annyit tesz, mint megtartani továbbra is gonosz zsidós természetét. Midőn azt kiáltozzák: „nincs se hazánk, se nyelvünk; az egy kincsünket, vallásunkat nem adhatjuk fel, különben megsemmisülünk,” – nem vallásukat féltik ám, hanem z s i d ó s t e r m é s z e t ű k e t. Oda ígérhetnék nekik a világ legáldottabb részét lakhelyül, mégsem fogadnák el azt. Ki a manó fogná meg helyettök a kapá nyelét, az eke szarvát, hogy kenyéroket bekeressék! Nekik olyan hely kell, hol mások keressenek, ők

pedig a kész keresményt csak elkaparhassák. Ez nálok a fő dolog, s nem a vallás, a melyből a lelket úgysis rég kirázták.

Ily emberfaj ellenében, ha parazitaságát összetett kézzel nézzük, bizonynyal mi leszünk a bukott fél. Mikép vessünk gátat ellenebe? A kormány a marhavész ellen is sürgősen intézkedik, de a keresztény nép kezébe, hogy magát a behálózás ellen óvhassa, vagy abból, ha már befonatott kibontakozhassék, támaszt, fogódzót adni egyre késik. – A képviselők közt van elég jólelkű, de épen azok, kiknek szava legtöbbit dönthetne, vannak vagy álliberalismustól, vagy egyéb tekintetektől fogva. A bírák elég lelkiismeretesek, de a, betűhöz ragaszkodva mondanak ítéletet. Száz élő tanúval bizonyítja is be valaki, hogy abból az összegből, a melyért az Icíg beperelte, egy tizedrészt csak a való, mégis csak az Icíg nyer, mert az ő papirosa mást mutat. Az újságíróknak kellene fellépni a zsidóság bűne ellen, de míg ezek a keresztény hivatalnokok sikkasztásait ostorhegyre fogják s jól teszik, addig, ha zsidó követ el gázságot, tartózkodnak még annak a fajnevét is megemlíteni. Ez aztán a roppant gyávaság!

Ily boldogtalan körülmények közt nincs más hátra, mint hogy társulatok felállítása által siessünk a keresztény nép megmentésére. Megeszteni azt, elvonni a hitelezéstől, a szeszes italok ivásától, a melyek úgysis testben, lélekbén elkorcsosítják, segélyezni jó tanácssal s útbaigazítással s tettleg is, hogy a törből, ha már abba belebotlott, kiszabadulhasson: ez volna a fő feladat. Azután pedig odahatni, hogy a nép a képviselőválasztásoknál csak arra adja szavazatát, a ki megfogadja, hogy a zsidók parazitasága ellen erős gátakat is kész emelni. Álljanak a mozgalom élére minél többen a tekintélyes férfiak közül, különösen pedig, a kik legelső sorban a nép vezetésére vannak hivatva. Hisz a haza, a nemzet sorsa forog itt kérdésben!

R. J.

Némely teendőnk szemben a zsidókérdéssel.

Galántha.

Igen sok igaz volt olvasható a „12 röpirat”-ban a zsidóságról, részint nyelvük, szokásaik ellen, részint pedig a határtalan pénzvág, és zsarolás miatt, melyek együttvéve létünket tűrhetlenné és veszedelmessé téve, kénytelenek vagyunk a zsidóságnak további

terjedését lehetőleg megakadályozni, a mi nézetem szerint részben társadalmi utón, részben pedig a törvényhozás útján lehető.

A társadalmi reform módját tisztelt szerkesztő úr beleegyezése esetére máskor fogom közleni, ezúttal csak a törvényhozás útján lehető korlátozásokat szándékom előterjeszteni.

Azért a törvényhozás köteleességének ismerem:

1-ör. A Lengyelországból, Bukovinából, Oroszországból, a zsidóság fészkeiből, évenként bevándorló, és különösen felső Magyarországra letelepedő zsidóságot ebbeli szándékában hathatósan megakadályozni, és ezen akadályozást különösen a zsidó rabbikra, boche-
rekre és felekezeti szolgákra alkalmazni.

2-ör. Nemcsak a bevándorlást akadályozni, hanem az oly csodarabbikat, a kik múlt évben is Felső-Magyarország egyes zsidó fészkeit meglátogatták, – nevezetesen itt Galánthán is két ízben bizonyos Reb Hillel szerepelt, – vándorlásaiktól eltiltani, mert fellépéseik mindenütt azon hibákat, melyeket mi a zsidóságnál roszalunk, még növeli.

Ugyanis a zarándokló csoda-rabbit itt nemcsak a helybeliek, hanem a vidékbeli sémiták is félisten gyanánt fogadták. Ennek nyilván tartott beszédjei a talmud rendelete szerint csak arra irányozvák, hogy nyelvüket, minden szokásaikat híven megőrizték, minden más fajbelit s különösen azok iskoláit kerüljék. A zsidók itt a csodarabbit mint mindentudót, mindennel ellátták, különféle czim alatt pénzt adtak össze, a rabbi pedig mindentudásának jelét azzal akarta bebizonyítani, hogy az akkor postán nejétől kapott levelet fel nem bontva, megmondotta, hogy neje mit ír neki. Ennek az lett a következménye, hogy a lakoma után tányérján maradt csont- és kenyérdarabokat emlékül elkapdosták, és a jelenvoltak egyike, kit különben okosabb zsidócskának gondoltam volna, mondotta nekem, hogy Reb Hillel képes a halálos ágyban fekvő beteget, kinek életéről az orvosok már lemondtak, egyedül imádsága által megmenteni, vagy testi nyomorékokat lábra állítani.

Egy alkalommal az is megtörténtnek mondatik róla, hogy a hozzájött s áldásért könyörgő zsidónak azt mondta, hogy az a szíjj, melyet ő az imádság alkalmával használ, nem jó, vegyen helyette mást a rabbi segédjétől; minek megtörténte után kapott áldást; ez áldással visszatérő sémita azonban hasonló járatban levő ismerősének a vett új szíjjat kölcsön adta, és ezt Reb Hillel fel nem ismervén, evvel is újjat akart vétetni, de felsült.

Ezen Reb Hilleli látogatás a galánthai és vidékebeli izraelitákat haladásukban legalább 20 évvel visszalökte.

3-or. Az italmérési jog jelen használatának megszüntetését már hosszú évek során sürgeti a közönség. Ámde ezen jog gyakorlatának megszüntetése a mostani tulajdonosoknál kártalanítás nélkül nem megy; – az iszonyú nagyságú kártalanítási összeget pedig senki sem tudja előteremteni: nem az állam, nem a községek, mert arra egyiknek sincs pénze; sőt, ha az állam vagy községek megválthatnák is, a nagy közönségre nézve a jog gyakorlatának mostani hátrányai akkor is fenmaradnak, mert az új tulajdonosok is bérbe adnák a korcsmáltatási jogot, úgy, mint a mostani tulajdonosok, még főpapjaink is, a legtöbbet ígérő zsidónak, és azok a közönségnek sábeszkor sem enni, sem inni továbbra sem adnának, s helytelen hitelezés, csinált borokkali leitatás által vendégeiket pénzüktől és egészségüktől megfosztani, ezen alkalommal váltók s kötelezvények aláírására csábítani, úgy mint eddig, törekedni fognának.

Az utazó közönséget étellel itallal ellátni a zsidó korcsmáros nem képes, mert annak konyhája nem fér meg a keresztény gyomrával, – de különben is a zsidó, étszereit, keresztény használatára nem engedi.

Hogy tehát a korcsmáltatási jog használata a nagy közönség érdekeivel megférjen, és a zsidó korcsmárosnak legalább részben, a foglalatosságával járó családi alkalom elvonassék, – a törvényhozásnak kötelessége lenne intézkedni, hogy a korcsmáltatási jog tulajdonosai kénytelenek lennének minden községben legalább felezásban (Miért épen felében? – Szerk.) keresztény korcsmárosokat tartani; a törvényhozásnak ezen intézkedése egyedül az utazó nagy közönség érdekét venné tekintetbe.

6-szor. A valóságos, úgy a tiszteletbeli zsidók zsarolásainak lehető meggátlása tekintetéből kötelessége lenne a törvényhozásnak, a szenvedő váltóképességet a bejegyzett kereskedőkre szorítani; – ezt pedig azért, mert a váltó-üzlet a kereskedők számára lévén teremtvé, ha ez egyedül azok körében marad, sok valóságos, ugyszinte tiszteletbeli zsidó, – kik közé a vidéki takarékpénztárak egy részét is sorozom, – zsarolásai és uzsoráskodásai nagy részben gátoltnak; – mert a német nyomtatványú váltóra aláírhatja a zsidó, a váltó-üzletet nem ismerő, a német nyelvet nem értő tudatlan emberrel, hogy „elfogadom” (vagy változás kedvéért „elfogatóm”) Jámbor András,” és a váltókibocsátó kitölti utólag kénye kedve szerint a váltó lejártát, a pénzösszeg mennyiségét, oda írja „Zahlbar in Wien,” a mint erre vidékünkön is több példa mutatkozott, és a váltó-lejártkor bepereli Bécsben a váltóadóst, ki tudatlansága miatt nem képes magát védeni, és a bíróság távolléte, az adós járatlansága és az idő rövidsége miatt a legalaposabb védelemről megfosztatik.

Ilyen esetben a felhasznált bélyeg ára az osztrák tartományok állami pénztárába, a becsdíj pedig a bécsi ügyvéd zsebébe kerül.

De még másképp is tudnak a mi jó embereink a váltókkal elbánni. Ugyanis a váltólekötözésen felül még egy külön nyilatkozatot is iratnak alá a váltóadóssal, melyben váltótőke-követelésüket, annak kamatait, a betáblázási költséget, esetleges perköltséget és a tőkekamatok után megszabandó jövedelmi adót az adós ingatlanára belábláztatni engedi, s eképen a váltó előnye mellett, még beláblázott kötelezvénynyel is bírnak, – és kijátszák azon törvényünket, a mely betáblázási biztosíték mellett csak 8%-ot enged, mivel a hitelező a váltótőkébe beleszámította már a kénye kedve szerinti kamatmennyiséget.

Érti ezt vidéki takarékpénztáraink egyrésze is, a midőn a kölcsönt kereső mezei gazdának, a ki csak a termés bevitele idején képes fizetni, adnak három havi lejáratú váltóra kölcsönt, annak 12% kamatait előre levonják, a váltót három személylyel aláíratják, kik részére a kölcsöntvevő a takarékpénztár székhelyére a szállítási költséget, itt pedig az ellátási költségeket viseli, fizet váltóbélyeget, províziót, betáblázási költséget, és tartozása 8 % kamattal, betáblázási és esetleges perköltséggel betábláztatik.

Ehez járul még a bekövetkezendő kitáblázási költség: – fizetnek e szerint váltó-előny és betáblázási biztosíték mellett sokkal nagyobb kamatok a törvény által megengedett kamatoknál, melyeknek egy része a takarékpénztárba, másik része pedig olyan felesleges mellékiadásokra fordítatik, melyekből a takarékpénztárnak nincs haszna, de az adós által a kölcsön árába beszámítandó.

Ilyen kamat fizetést a mezei gazdaság el nem viselhet, és így vidékünkön a kisebb gazdák bukása a múlt évek mindegyikén sokkal nagyobb volt, mint hajdan 10 év alatt összesen véve.

Ilyen szabadalmazott uzsorásoknak korlátozása a törvényhozás kötelessége,

Galánthai.

Zsidók a keresztény középiskolákban.

Az a szellemi epidémia, melylyel a semitismus az egész keresztény tudományosságot és civilizációt fenyegeti, méltán keltette fel az emberiség legjobbainak figyelmét. Szellemi harcban, hol mindenik fél élhet a tudomány fegyvereivel, megrettenni a zsidóság támadásaitól sem fog bizonynyal senki, ha megvan a felekben a tisztos-

ségérzet, hogy e harcban csak becsületes fegyvert használnak. Előttünk a példa, mire használja a semitismus szellemi fegyvereit, a zsidó prókátorok, juris- és egyéb „dakterek,” professorok, parlamenti képviselők és sornalisztok „nemes” működésében. Az egész tudomány” minden erkölcstelen apparátusával és fogásaival együtt csak arra való, hogy a rebachot szaporítsa. Végső célja pedig a szellemi téren működő zsidóknak, hogy a zsidó uralmat, befolyást általánossá tegyék, befészkeljék magukat mindenüvé, s ekként phylloxerájává váljanak a keresztény polgáriasodásnak, melynek kipusztításával a „jüdische Kultur” lenne az uralkodó.

Felhasználnak mindent e harcban; s ha valaki a tudományt a gazemberek, uzsorások és gründerek körmönfont hunczutságainak approbálására alkalmazni akarná, teljesen egyet cselekedne a zsidóság szellemi munkásaival.

Tudjuk, hogy a zsidó a keresztény társadalom és állam destrualására törekszik, hogy ennek romjain új államot, új társadalmat alakítson, melyben a zsidó legyen az úr, a keresztény a rabszolga, s melyben a nem dolgozó zsidó szabadon zsákmányolhatja ki a páriává alacsonyított keresztény őslakosság életerejét, munkáját és veritékét.

Erre a célra dolgoznak a „nagy” zsidó államférfiaktól le a legutolsó rabbinus és bocherig, az ütött kopott handléktól, philosemitáink e finansziusniitól fel Hegy esi Mártonig, s a bukott gründerektől fel a magyar parlament zsidó kitünőségeiig. A keresztény szabadelvűek pedig beállnak igavonóknak a zsidók diadalszekerébe.

A keresztények jobbainak ezzel szemben kötelességük, minden megengedett eszközzel reagálni a sémita uralom megizmosodása ellenében. Már is elég siralmas példa áll előttünk arra, hogy mily veszélyeket hoznak a zsidók a keresztény társadalomra. Ezúttal a sémita urak szellemi hódításainak megakadályozásáról kívánnánk szólni.

Ép most jelent meg Schwicker úr, jeles tudósunknak „Die ungarischen Gymnasien” ez. műve, melyben a zsidóknak a szellemi téren való óriási terjeszkedéséről valóban elszomorító dolgokat olvassunk. A nevezett munka resuméje a következő:

„A keresztény felekezeti tanulók száma 1867 óta folyton apad, míg a Mózes-vallásúaké folyton szaporodik. 1867-ben az összes gymnasiumi ifjúság 33,908, köztük 2945 Mózes vallású; 1880-ban az összes szám 34,937, köztük Mózes v. 6,559; különösen feltűnő a reformátusok apadása. 1867-ben 7223 református tanuló volt: 1880-ban 4,887. Lélekszám szerint 1880-ban egy gymn. tanuló esik a róm. katolikusok között 430 lélekre, a görög kath. között 946-ra, a görög keletiek között 1002-re, a reformátusok között 420-ra, az evangélikusok között 307-re, az unitáriusok között 100-ra, a Mózes-vallásúak között 97-re. Ha a többi fele-

kezetek gyermekei az izraelitákkal arányban látogatnák a gimnáziumokat, 137,000-nél több gimnazista volna.*)

Rendesen azt szokták mondani, hogy a számok, a statistika ellen nem lehet beszélni. Rövid 14 év alatt kiszorított a zsidó a gimnáziumokból kerek harmadfélezer keresztény tanulót. Míg az összes gimnáziumi tanulók száma 14 év alatt nőtt ezerrel, addig a zsidó 2945 tanuló felszaporodott 6559-re, több mint kétszeresére, 8.83%-ról felszökött 18.63%-ra. Ez az adat valóban elrémítő, főleg ha meggondoljuk, hogy az arány amúgy sem helyes, mert a rendes számítás szerint 157,000 gimnásistának kellene lenni, ha a zsidók lélekszámukhoz mértén látogatnák a gimnáziumokat. Ha így halad, nemsokára oda jutunk, a hova eljutott már Németország, hol vannak bíróságok, melyeknek tagjai, ha nem egészben, de legalább fele részben zsidók. De minek menjünk a külföldre, hisz nézzük itthon, hány zsidó ügyvéd, zsidó professor van. A k. magyar tudományos egyetem 2976 hallgatója közül 790 sémita volt az 1879-80 félév első felében, a másodikban 2675 közül 713., ami kitesz 26.5%-ot, mihez ha hozzá vesszük, hogy mindez a szellemi téren fog továbbra is ismert talmudistikus agyafúrtsággal „dolgozni”, világos lesz előttünk a fenyegető veszély.

Est periculum in mora, Hannibál ante portas. Láthatjuk, hogy még egy lépés, és a keresztény tudományosságot beletaszítja a semitismus abba az örvénybe, mely boa constrictorként zúzza össze és nyeli el mindazt, a mi az emberiséget nemesíteni képes, mindazt a mi nem zsfdő.

Tudtunkkal Magyarországon nincs gimnázium, melynek alapításához vagy fenntartásához a semitismus csak számba vehető adománnyal is járult volna. Gimnáziumaink a kereszténység iskolái, melyeket részint maguk a vallásfelekezetek látnak el, részint pedig a II. József törvénytelen uralma alatt elkobzott egyházi javakból commassált vallásalap jövedelmeiből tartanak fenn. Mi nem szólunk ahhoz, hogy a jogtalanul elkobzott javakból részesíthetők-e a katolikusokon kívül más keresztény intézetek is támogatásban, de bizonyosak vagyunk arról, hogy ezeknek jellege határozottan keresztény, es ahhoz a sémita csöcselék semmivel sem járult, s így ahhoz semmi joga nincs.

És mégis a keresztény intézetek tömve vannak zsidó tanulókkal, kik a keresztények elnézéséből növekednek fel patentírozott sémitákká, a kik egyek a kereszténység halálos ellenségeivel

*)L. hasonlólag a „Gazdasági Lapok és Magyar Föld” című lapnak f. é. ápril havi 23-iki 92. számát.

A református gimnázisták száma 14 év alatt 2 336-tal fogyott, pedig bizonyos, hogy ezek mindannyija tősgyökeres magyar, és bizonyos, hogy e felekezetnek határozott érdemei vannak a magyar nemzetiség mellett vívott szívós harcokban. Fogyásuk a magyar lakosság-nak gyászos pusztulását jelenti.

Ismételjük, hogy nem félünk a szellemi harctól tisztességes ellenféllel szemben, de a zsidóság e karaktert nélkülözi.

Ép azért a kereszténység, a magyar nemzetiség, a hazafiasság és az emberiség legszentebb igazai nevében tiltakozunk az ellen, hogy zsidók a keresztény intézeteket látogathassák. Állítsanak maguknak saját, bőségben levő pénzükön – külön zsidó tanintézeteket.

Szemnecz Emil.

Havi szemle.

A zsidó világhatalom egy kidőlt oszlopa. – Mademoiselle Gambetta, – A párisi „Figaro” és Stern bankár. – A zsidókérdés Algierban. – Omer basa a zsidó és Abdul Aziz szultán – A németországi antisemita petíció. – Dr. Henrici. – A zsidóügy Bajorországban. – A német koronaherczeg állítólagos zsidóbarát-nyilatkozatai. – A zsidó nihilisták és a „Pester Lloyd”, – Az argenai és elizabetgrádi zavargások.)

Disraeli Benjámín, angol főnemesi néven Lord Beaconsfield, április 19-én 76 éves korában meghalt, s vele a zsidó világhatalom egyik legerősebb oszlopa kidőlt.

De mortuis nil nisi bene. Ezen elvet szem előtt tartva s még ellenségünkkel szemben is respectálva, nem is foglalkoznánk bővebben az elhalt „Lord”-dal, hanem csak egyszerűen constatálnánk a halála által az egész világ zsidóságára nehezedő sorscsapást, ha a zsidólapok által e veszteség fölött ütött éktelen jajveszékélés őket olyan dolgoknak állítására nem ragadta volna: a melyeket valódi értékükre reducálnunk az igazság érdekében is kötelességünk.

Nem szándékunk nekrológot írni Disraeli fölött, sem mint politikusnak általában tetteit bírálat alá venni; minket csak az ő viszonya a zsidósághoz érdekel közvetlenül, s e viszonyt annyival is inkább fejtegetnünk kell, mert a kérdés ezen oldalát újságaink természetesen többé kevésbé ignorálták

Tehát igaz ugyan, hogy „de mortuis nil nisi bene;” de ezen maxima ellenében áll egy másik, szinte megdönthetetlen igazságot tartalmazó maxima, hogy t. i. „Omne quod est nimium, vertitur in vitium.” Már pedig amit a zsidó lapok Disraeli és a zsidóság nagyobb dicsőségére, nagy e nberük halála alkalmából elzengedeztek, az csakugyan „nimium” volt.

Például a Pester Lloyd,” megszakgatva ruháit s tépve fürteit, fájdalomnak ilyenforma kesergvényekben adott kifejezést: „A világ minden részeiből hangzik a halotti keserv visszhangja Lord Beaconsfieldért.” – „Az ő jelentősége, sokoldalúsága minden téren roppant érdekes személyisége pótlásáról szó sem lehet” Senkisem fogja Lord Beaconsfield tekintélyét és befolyását megszerezni.” – „Lord Beaconsfield nem volt olyan ember mint mások, a kiket az ember nyugodtan lát jöni és eltávozni, az ő hiánya érezhető volt, ha csak egy napra is visszavonult a nyilvános életből. Ő az angoloknak megmutatta, hogy a fontos egyszersmind érdekes is lehet, (!) és épen ez volt titka bűvölő hatásának, a melyet honfitársaira gyakorolt. A peer-ek háza kevés évvel azelőtt nem volt több, mint a felsőházak a Continens legtöbb alkotmányos államaiban. Erre belépett L. Beaconsfield ebbe a házba, s azóta e ház szintoly pompás, érdekes testület volt mint akármely más. Anglia nyilvános életében alig volt valaha egy oly lebilincselő érdekességű személyiség mint épen a most elszenderült L Beaconsfield. Még Lord Palmerstonsem,” sat. sat. S ismét „Egész Anglia meg volt rémülve, hogy L. B. 3-4 hét óta a politikai tevékenységről lemondani kényszerült, és fájdalmasan lesz megrendülve, ha megtudja, hogy e tevékenységnek mindenkorra vége.” – Bizony ezen dicsériádákra az ember majdnem elhinné a „Pester-Lloyd”-nak, hogy Disraeli legalább is egy Hódító Vilmos vagy Cromwell volt.

De a „Pester Lloyd” még csak kis Miska a németországi zsidólapokhoz képest, a melyeknek egyike, a „Vossische Zeitung” például így bonlondítja a világot: „De váljon, mikor és miként lett megkeresztelve a magasztalt és általánosan (?) sajnált államférfiú: az meglehetősen közönyös dolog; elég az, hogy ő államférfiúi pályáján mint jó orthodox keresztény jelentkezett. Mindamellet sohasem tagadta meg semitikus világnézetét, a mely minden irodalmi művében jelentőségteljes szerepet játszik. Az ő meggyőződése szerint a világ jövője a sémita fajé lesz.” – No már, semitikus világnézet mellett jó orthodox kereszténynek lenni: ez aztán a meghamisíthatlan vaskarika fából! Hanem hát türelmes egy portéka az a papiros: eltúr az minden bolondot a hátán.

Mi véleményünket Disraeli értéke fölött Lés II. füzetünkben bőven elmondottuk; s hogy Angliában is csak olyanformán gondolkodnak a „nagy államférfiúról” mint mi, annak elég csattanós bizonyítékát szolgáltatták a múlt évi angol parlamenti választások, a melyek Disraelinak s a járszalagján vezetett angol conservatív pártnak csúfos vereségével végződtek. Disraeli ellen ezen választási cam-

pagne alatt nagyon éltek a szabadelvűek azzal a kortesfegyverrel, hogy ő voltaképen zsidó. Többi között egész Nagybritanniában circulált egy kép, a melyen Disraeli mint házaló zsidó volt ábrázolva, a ki Anglia becsületével, jólétével és jövőjével jár-kezel bandlirozni.

Ebből, valamint egyéb jelekből is az látszik, mintha a büszke Albion szégyenleni kezdené magát a világ előtt, hogy egy vakmerő sémita évtizedeken keresztül orránál fogva vezette, s hogy nemzeti évkönyveiben megörökítve lesz, miként neki körülmetélt miniszerelnöke is volt.

Crémieux halála után a zsidó világhatalomra nézve legérzékenyebbcsapás Disraeli halála. A Crémieux- Disraeli- Gambetta-féle triumvirátus két tagja már letűnt a világ szinpadáról! Hja: Sic transit glória mundi! Hátra van még tehát Gambetta úr. Várjunk csak még egy kicsit!

*

A propos Gambetta! – Franciaország Avignon nevű városában, az ottani café chantants-okban jelenleg egy énekesnő működik, a ki igen nagy pártolásnak örvend azért is, mert egy oly nevet visel, a melynek Franciaországban ma nagy jelentősége van. A tingl-tangl énekesnőt ugyanis – *mademoiselle Gambetta*-nak hívják. Az illető meggyefőnök egyszercsak felszólítja, ezt a hölgyet, hogy hát lenne szíves, a francia kamara elnöke iránti respectusból, más nevet felvenni. A hölgy azonban állítólag azt felelte, hogy, ha Gambetta úr szégyenli magát ezen névugyanazonosság miatt, hát legyen szíves ő, a kamara elnök megváltoztatni a nevét. A „Gaulois” lap egyébiránt azt mondja, hogy az avignoni tingl-tangl énekesnő Gambettával rokonságban is van. E lap ugyanis azt állítja, hogy a francia kamaraelnök nagyatyjának testvére nagyatyja volt a nevezett hölgynek, s így ő hasonlólag egy sarjadéka a „Weissbier” nevet viselt német-zsidó családnak, amely család később „Beinchen”-re s Olaszországban megolaszosítva „Gambettá”-ra változtatta nevét. (Beinchen = Gambetta – lábikrácska.)

Lám lám, mily kényes a nagy úrrá lett zsidó a nevére! Nemcsak hogy nem engedné meg, hogy más halandó is felvegye az ő családi nevét, de még azt sem. akarja, hogy saját szegény rokonai az ő nevét viseljék. S Magyarországon persiflage-nak van kitéve az újságok részéről az, a ki nem akarja családi nevét megosztani holmi vedleni akaró zsidócskákkal, mint jónak látta persiflálni akarni minap Istóczyt emiatt a „Függetlenség.” Ajánljuk a „Függetlenség” -nek, hogy okuljon a *republicánus* Gambetta példáján.

Hogy egyébiránt Weissbier-Beinchen-Gambetta úr alá a francziák is kezdik rakni a parazsat az antisemitismus elveinek hangoztatásával arról, a most mondottakon kívül többek közt a „Figaro” párisi lap is tanúskodik. Egyik minapi számában ugyanis e lap egy „Janus” aláírású vezércikkben, a zsidó bankárok társadalmi életét mérges kritika tárgyává teszi; nejeik és leányaik, házaik és kertjeik lovaik és kocsijik, intendánsaik és inasaik le egészen az utolsó konyhaszolgálóig, – semmi, épen semmi sem talál kegyelemre ezen kemény antisemita szemei előtt. – Ugyanezen cikk szerint, egy Stern nevű párisi bankár, felenyájai körében így nyilatkozott: „Valóban kíváncsi vagyok tudni, mit fognak csinálni a keresztények 25 év múlva, hogy egy darab kenyeret megkereshessenek.”

Hogy mit fognak csinálni a keresztények tán előbb is, mint 25 év múlva, hogy „egy darab kenyeret megkereshessenek” a zsidók szivattyúzása mellett: azon ne törje a fejét Stern bankár, erre majd megfelel az antisemitismus. Jobb lesz, ha azon töprenkedik a bankár úr, mit fog ő csinálni majd, ha nemsokára az egész, művelt világon a zsidók körmére ég a dolog.

De már nemcsak a francia anyaországban, hanem Algierban is mozgalom van a zsidóság ellen. A lapok nemrég sokat írtak az algieri és tunisi arab lakosságnak a zsidók ellen irányult mozgalmáról. Pedig hát az arabok szinte a sémii fajhoz tartoznak. Tehát még saját fajrokonai is ellökik maguktól ezt az uzsorás, handlérozó sintrigans parazita náctiót?!

Egyébiránt az algieriak a theoria tekintetében is szinte tisztázni akarják a helyzetet; miről többek között az Algierban francia nyelven megjelenő „Le Nouvelliste de l'Algérie” című lap is tanúskodik, a mely a zsidókérdés fejtegetését nemrég a következő cikkel kezdte meg:

„Mi a zsidóság? A zsidóság a schacherozás, az arany utáni szomj, egy gondolkodó lény által az elv magaslatáig felsrófolt erőlködés, egy morális és anyagi zsidóvá. Mi a zsidóság fénykorát éljük. Ma már nem beszélnek az emberek a „bolygó zsidóról”, hanem azt mondják: „A zsidó egy király, a kinek boltja a trónja,” a ki még tegnap az arab rabszolgája volt: az a csúszómászó lény, a ki azon libériáról, melyet a bey neki viselni parancsolt, volt felismerhető. Meg volt neki tiltva, a vörös, a fehér és a zöld szmt viselnie. Az arab civilizálódik, a zsidó követi e mozgalmat. Velünk, vagy jobban mondva, oldalunkon halad. Egyenjogositott velünk; most uralkodónkká törekszik lenni, s fölénk emelkedni. És ki tudja, – tán sikerül is neki, mielőtt észrevennénk, ha nem vigyázunk. Hisz nemrég egy csomó zsidót Algier város községi tanácsába választottak!

Hát azt mondják, hogy ők mivelünk egyenlők, s hogy őket mint francziákat naturalizálták. No persze, a logikának igazságának kell lennie. Csakhogy a kérdést egy kissé pontosabban szemügyre kellene venni. Mégis csak kérdeznünk kellene, váljon az a törvény, a mely a zsidókat egy szerencsétlen órában honpolgárokká tette, valósággal a méltányosság, az igazság, az okos politika ténye volt-e, avagy azt mint egy megfontolatlan cselekvényt, mint a véletlennek csínjét tekintsük-e? – a mely csint rajtunk egy ügyetlen politikus követte el, midőn már a végét járta*). Nem kell-e valóban ma már egész komolysággal azt kérdeni, váljon azon törvénynek, a mely a zsidókat honpolgárokká tette, volt-e bármely jogosultsága?

Hozzátok, lapunk olvasói, hozzatok francziák, a kiknél sem a szavak sem a szép teoriák nem hiányoznak, kik azonban nagyon óvatosak vagytok, mihelyt cselekvésre kerül a dolog, – hozzatok mindnyájatokhoz intézem a kérdést: váljon továbbra is magatokkal egyenlőknek akarjátok-e tekinteni a zsidót, holott ő csak látszólag az, a valóságban azonban egy tőlünk lényegileg különböző természet és ilyen is marad. A zsidóüzletember, a ki művész az üzletcsinálásban, nem bír-e oly modorral, a mely a miénktől teljesen elüt, és a melyet mi egyáltalán nem akarhatunk utánozni?

Egyszóval, ha a zsidónál ugyanazon becsületesség és finom érzés volna mint ti nálatok, s ha nála semmi más nem hiányoznék, mint a tapasztalás, akkor, ismétlem, jól tettétek volna, ha a honpolgári jogot neki megadjátok. De ha a zsidó, noha felveszi a francia tulajdonságot, mégis csak továbbra is egy elzárt kasztot képez; ha továbbra is csak a zsidókat, nem pedig a francziákat tekinti egyenlőknek; s ha a zsidó folyton csak csalni akar a nélkül, hogy a munkában részt venne: akkor nem lehet tovább késni, sőt nagy ideje a bajon segíteni, és sürgősen szükségesnek tűnik fel, lehető gyorsasággal a zsidók honosítása iránti törvény megváltoztatása iránt kérvényt benyújtani.

Mai naptól fogva e tárgyú felszólalásokra tért nyitunk lapunkban. Ez a legjobb eszköz, ezen kérdést illetőleg eredményre jutni. Hogy ezen küzdelemben részt vehessünk, mindenekelőtt szükséges, a mindenütt érvényesülő antisemita mozgalmat minden irányban megvilágítani, s tisztába jönni a felett, hogy itt a l é t é r t i k ü z d e l e m r ő l van szó.

Így a „Le Nouvelliste de l'Algérie.” Pedig Algierban 302,576 európai és 964,717 arab mellett csak 31,542 zsidó van, s így a ránylag körülbelül csak félannyi mint Magyarországon.

*

Már ha egyszer mohamedánok között vagyunk, emlékezzünk meg a jelenlegi szultán által, Abdul Aziz szultán meggyilkoltatása ügyében nemrég elrendelt vizsgálatról is. A zsidó lapok minap nagy garral közöl-

*) Az algieri zsidók emancipációja Crémieux műve, a ki, mint az 1870-ik évi szeptember 4-ki francia ideiglenes kormány tagja (Gambettával együtt!), az akkori általános zavarban feltűnés nélkül escamotírozta keresztül algieri felelőseire az emancipációt, fölhasználva Franciaország szerencsétlenségének pillanatát. – Szerk.

tek egy konstantinápolyi sürgönyt, a mely szerint Abdul Aziz szultán gyilkosai között egy magyar renegát is van. Ez a „magyar” nem-e az a zsidó lesz, a ki, mint németországi lapokban olvassuk, Smyrnában annak idején az izlámra tért, s aztán Konstantinápolyban katonarvosként működött, a hol egy ízben Abdul Aziz nyakán egy veszélyes daganatot operálván, ezért a szultán által Omer basa név alatt dandár-tábornokká neveztetett ki, s a ki aztán hálából jótevője iránt, ennek ütereit a történeti hírességre emelkedett ollóval felvágta?

Mert hát tudjuk, hogy, ha valamely zsidónk notórius gázságot követ el a külföldön, az a zsidólapokban mint „magyar” szokott szerepelni.

*

A németországi antisemita kérvény ápril 12-én nyújtatott be Bismarck herceghez, 26 vaskos kötetben, a melyek mintegy 14,000 kérvényívből, államok és tartományok szerint rendezve, vannak összeállítva. Az aláírók száma, mint most már biztosan tudhatni, közel 255,000. Az aláírások egy-ötöde Sziléziából került ki, ehhez csatlakozik Brandenburg tartomány több mint 38,000 aláíróval, kik közül több mint 12,000 magára Berlinre esik. Ezután következik Westfália 27,000 és a rajnai tartomány 20,000 névvel. Dél-Németország aránylag gyengébben van képviselve: Württemberg, Baden és Hohenzollern összesen 7000, Bajorország mintegy 9000 aláírást szolgáltatott. Minden rend és állás képviselve van a folyamodók között, az állami főhivatalnoktól, a főrangúaktól s polgárságtól le a napszámosig. „Ha meggondoljuk azt, – jegyzi meg a drezdai „Deutsche Reform,” – hogy mily csekély eszközökkel kezdetett meg s vitetett keresztül a vállalat, s ha szem előtt tartjuk azt, hogy számos kérvényív elsikkasztatott, és hogy tíz ember közül, a kiknek kedvre lett volna aláírni, alig egynek volt erre bátorsága: úgy a fentebbi számokat mint határozott eredményt jelezhetjük, s így a kérdéses kérvénynek mint plebiscitumnak értékét elismerhetjük.”

Egyébiránt, daczára annak, hogy a kérvény már benyújtva van, az aláírásgyűjtés tovább folyik, s az antisemita gyűlések szakadatlan sora. különösen Poroszországban, az aláírók számát folyton növeli. Ezen gyűlésekről most a zsidólapok mélységesen hallgatnak; pedig ezek előkészítői a nagy képviselőválasztási küzdelemnek, a melynek eredménye, a jövő őszi birodalmi gyűlési választások alkalmával, a zsidókkal egy húrön pendülő pártoknak biztos bukása s az antisemita pártcoalitio fényes győzelmé lesz. S ha egyszer

a németországi antisemita vezérek a birodalmi gyűlésben fognak ülni, megkezdődik a döntő csata Németországban, s ez jeladás lesz a többi államoknak is arra, hogy a zsidókérdés végleges, radicales megoldását munkába vegyék. – Azért a hazában levő elvbarátainknak csak azt ajánljuk, hogy tartsunk ki, működjünk kiki saját körében, mert nincs messze az eldöntés napja.

*

Azon számos antisemita gyűlések közt, melyeket az egyes agitátorok Németország vidéki városaiban tartanak, legérdekesebbek a Dr. Henrici által tartott gyűlések. Ennek a lángbuzgalmú, geniális fiatal népszónoknak körűtja valóságos diadalmenet, és szellemtől szikrázó s a kérdést minden irányulataiban teljesen uraló remek beszédei mind újabb s újabb oldalról világítják meg a zsidókérdést, egszersmind mindenütt maradandó nyomokat hagyva maguk után.

Hogy a közönségnek mily kegyenczévé lett Dr. Henrici, annak igazolására álljon itt, az általa húsvéthétfőn Essen városában tartott gyűlés lefolyásáról szóló rövid tudósítás, a mely a „B. Ostend-Zeitung”-ban olvasható. A tudósítás így hangzik:

„Essen. – Az antisemitáknak a rajnai tartományban nincsen talajuk, – állítja már régóta a zsidósajtó, állítják a Kohnok és a Mózesek. Mindazonáltal a Mózeseket biztosíthatjuk, hogy alaposan csalódnak. Húsvéthétfőn, délelőtti 11 órától kezdve 1 ½ óráig beszélt Dr. Henrici Essenben. Dr. Henrici kevéssel 11 óra után lépett a szószékre, hogy „A k é z m ű i p a r é s a z s i d ó k” fölött beszéljen. Pillanatról pillanatra nőtt a közönség figyelme, a mely, számra nézve mintegy 1000-nyi, a terem megtöltötte, – ezerek s ezerek künszorulván, mert a terem túltömvolt. A midőn körülbelül egy órai beszéd után Dr. Henrici néhány percznyi szünetet tartott, a lelkesedésnek egész vihara tört ki. A szünet alatt aláírások gyűjtettek az antisemita kérvényre, a melynek most folytatása lesz, s egyedül ezen gyűlésben 300-nál több aláírás gyűjtetett. Midőn Dr. Henrici újra akarta kezdeni beszédét, a gyűlés öt viharos tetszéssel üdvözölte. A legkisebb zavargás nélkül követte a közönség a szónok fejtegetéseit, a melyek gyakran perczekig tartó éljenzéssel szakítottak félbe. Mikor beszédét bevégezte, az egész gyűlés felállt, hogy a szónokot megéljenezze: hivatalnokok, kereskedők, papok, munkások, – mindnyájan levették fővegüket, s kalapjukat lengetve éljeneztek. Dr. Henrici meghatott szavakkal mondott köszönetet.”

Hogy az antisemita kérvény Dél-Németországban s különösen Bajorországban nem talált oly viszhangra mint Észak-Németországban: ennek egyik főoka az, mert a délnémet particularismus mindent gyanakvó szemmel néz, a mi Poroszországból jő, s különösen ami Bismarck herceg nevével kapcsolatban van.

Mindazonáltal ne ringassák emiatt magukat illúziókban a sémiták; azért Dél-Németországban is csak szintoly erős az antisemitismus mint akár Poroszországban.

Ennek világos bizonyítéka egyebek közt egy proclamáció, a mely Bajorországban tömegesen el van terjedve, s a mely a zsidókérdés megoldásának módozataival foglalkozik. A kiáltvány ekként szól:

A sémiták rossz tulajdonságai ellen méltó módon kell küzdeni; csak általános törvényekkel és azoknak szigorú kezelésével lehet nekik határt szabni, s egyúttal keresztény czinkostársaikkal is szembeállítani.

Alkottassék egy részvénytörvény, a mely minden grundért évek sorára felelőssé tesz, (hasonló törvények állanak fen Amerikában,) ugyszinte az első részvényesek a részvénytőke kétszeres összegeért legyenek felelősek; a ki magát Strohmanna adja oda, mint család büntettség. – Ekkor megszűnik az alávaló gründerség, a mely 1873-ban a nép vagyónából milliárdokat nyelt el, s Parisból és Bécsből már ismét kilátásban van, s Németországba is nemsokára betér.

Hozassék be a börzeadó, a minden adók legigazságosabbika, és sújtassék érzékenyen a differentia-játék. A méregfa (börze,) a mely most gonoszabb mint a játékbancok, ekkor ismét jobb gyülmölcsöket fog hozni, míg most az, éktelen számú naplopót teremt és az erkölcstelenséget mozdítja elő; az oly tömegesen a játéknak hódoló zsidó elemek tisztességes foglalkozás után látni kényszerülnek, és az emberi társadalomra nézve eltűrhetőbbekké lesznek, vagy pedig k i v á n d o r o l n a k .

Minden család magasztalása általában ismeretlen értékeknek, s egyáltalán a tényeknek minden elferdítése teljes kártérítési kötelezettséget vonjon maga után, és mint csalás, bünyenyítő eljárás alá vétessék. – A szédelgési papiroknak bevezetése, mint ez 1873 előtt, nevezetesen a Németországban élő zsidók által külföldi papirokkal üzetett, s mellek sok járatlan embert vagyonuktól fosztottak meg, – akkor megszűnik.

A ki nagyobb kamatot fizettet magának mint a szokásos rendes kamatok, vagy bármivel uzsorát üz, legyen az váltó útján vagy bármi más utón: mint csaló fenyítették meg; úgyszinte az is, a ki csődbe esik, és veszteségeit szerencsétlenségével igazolni nem tudja. – A hamisan bukók rosszabbak mint az útonállók, mert a család bukások tönkre teszik a szolid versenyt, és a becsületes embertől ellopják tőkéjét. Ha az ember a csődbejutásokat statisztikailag összeállítja, egy aránytalanul nagy részük a zsidókra esik.

A sémitáknak meg kell tanulniok azt az elvet követni, hogy a ki türelmességet követel, annak türelmességet is kell gyakorolnia; ok mindenüvé bebocsátást követelnek, önmaguk pedig egy elzárt társadalmat képeznek. A zsidók összetartása, a mennyire ez vallási indokokból történik, méltó az utánzásra; hogy azonban ez rendszerint ember-társaik kizsákmányolására czélzó szövetség, az szintűgy kárhoztatandó mint az, hogy ők minden koszos birkájukat védelmük alá veszik, és a legrosszabb zsidónak is előbb segítenek mint a legjobb goj-nak. (Talmudtan.)

A tudomány embereinek nem kellene szép hivatásukat a közönség iparszerű kizsákmányolási eszközévé lealjasítani. Olvassuk csak a titkos

és bőrbetegségekről szóló sok orvosi hirdetést, a melyek legtöbbször semitikus eredetűek. – A szenvedő emberiség valószínűleg ilyen kuruzsolási lármák nélkül is szintoly gyorsan megszabadulna a titkos és bőrbetegségektől, a nélkül, hogy sémita módra gyógyítatná magát.

Mi az oka annak, hogy már a különben szabadelvű tanuló ifjúság is antisemita érzelmű? Kell valaminek lenni, a mi az ilyen incollegialitást előidézi. Ez az ok: a zsidók telhetetlen pénzvágya.

Vallása miatt senki sem üldöztetik, inkább vallásihiány miatt. És hát mások azok az okok, melyek a sémitáknak megvetést készítenek; ezen okok egyike a vallástalan zsidók cselekvésmódja, a kik ugyan semitikus származásúak, de a kiknek istenük csak a Mammon.

Tudvalevőleg Krisztus se vallásuk miatt kergette ki a zsidókat a templomból.

A bajnak alapoka a börze s az ezzel összeköttetésben lévő zsidósajtó, s míg ezek egész erélylyel korlátaik közé nem utasítanak, a jólét és egyetértés nem térnek vissza.

Amint tehát látják, Németországban éppen nem „lohad” az antisemita mozgalom, mint ezt a zsidó lapok híresztelni szeretik, az „éhes disznó makkal álmódván.” Tehát – miután még felül rá a zsidók és zsidópajtások gyűléseket sem tarthatnak ma már a nélkül, hogy az ott megjelenő gonosz antisemiták közbeszólásaikkal s Bismarck, Stöcker, Henrici sat. éltetésével a gyűlést meg ne zavarnák, s így rendőri feloszlátásukat elő ne idéznék, – tehát ismét (kitudja, hányadszor?) a jó német koronaörökösnek kell előállani, hogy egy állítólagos újabb zsidóbarát-nyilatkozattal tartsa fenn a zsidóság nyakába mindjobban zuhanó követ.

A „Pester Lloyd,” ugyanis f. hó 4-ki számának újdonsági rovatában nagy jónörőségérettel a következő „hírt” hozza:

„A német birodalmi gyűlési képviselő, Baumgartner tanár, a National-Zeitung” szerint „Egy keresztény (?) hang a zsidókérdésről” című, Stöcker lelkész ellen intézett munkáját, a német birodalom koronaherczegéhez benyújtván, tőle egy köszönő iratot kapott. A koronaherczeg ezen iratot egy szívesenlátott küldeménynek nevezi.”

Valjon ez a „hír” nem esik-e ugyanazon kategóriába, a melyhez a „Berliner Börsen-Courier” és ugyancsak a „National-Zeitung” azon „hírei” is tartoznak, a melyek szerint m. é. november és f. é. január hóban a német koronaherczegről nagy diadallal az híreszteltetett, hogy ő a németországi antisemita mozgalmat „szégyenfoltnak” mondotta volna Németországra?– Emlékezhetünk mindnyájan, milyen henczegést követett el a zsidósajtó a koronaherczeg ezen állítólagos nyilatkozataival, a mely zsidó lelkendezéseket persze a mi szajkó magyar újságaink is siettek utánuk kürtölni.

Hanem aztán azon önmeghazudtolásokról, a melyeket e „híreket” illetőleg úgy a „B. Börsen-Courier” mint a „Na-

tional-Zeitung” zsidó lapok m. é. november 26-án s illetőleg f. é. január 2 5-én önmagukon elkövetni kényszerültek, kijelentvén, hogy nem igaz az a hír, mintha a koronaherczeg a kérdéses zsidóbarát nyilatkozatokat, nevezetesen az utóbbi esetben Magnus zsidó jelenlétében tette volna, – hallgat nálunk a krónika.

Ezen démentik ott állanak a most nevezett németországi zsidó lapok hasábjain; de a mi zsidó és zsidóbarát lapjaink ezen démentikről jónak látták bölcsen hallgatni.

Ez is egyik újabbi bizonyíték arra, hogy hová jutott journalistikánk- Pokolba vele ezzel a zsidó járszalagon vezetett sajtóval!

Hogy múlt számunkban „Nihilismus és judaismus” cím alatt hozott cikkünk mennyire fején találta a szeget, s kétséget kizáró módon constatálta a valódi ügyállást: erre nézve legjobb bizonyíték maga a „Pester Lloyd.”

Ez a nagyon jó orral rendelkező zsidó újság, a f. é. april 23-ki esti lapjának élén olvasható politikai szemle folyamán azt az értékes beismerést teszi, hogy „a nihilistáknak a zsidóság között köztudomásúlag nagyszámú szövetségeseik vannak.” Ezennel constatáljuk a zsidóság ezen egyik leghivatottabb képviselőjének e beismerését, s alkalmilag majd emlékeztetni fogjuk reá ő kelmét, ha újra a „hagyományos zsidó loyaltás, a dynastikus hűség, a rendszeretet” s több ilyféle kenetteljes frázisokat találná újra elővenni a legheterogénebb fegyverekkel rendelkező fegyvertárából.

*

Poroszország Argenau nevű városkájából, és Oroszország számos helyeiről zsidóellenes zavargásokat jelentenek a lapok. Az argenauai esetet illetőleg, a szúnyogot elefánttá fújták föl a zsidólapok, nem állván az egyébből mint jelentéktelen utcza zavargásból, melyet a zsidók idéztek elő. Egy korcsmában ugyanis néhány tartalékos katoná antisemita dalokat énekelt, mire a zsidók összeröföfvén, tetteleg bántalmazni kezdték a mulatókat, miből eredtek aztán a zavargások. Persze végül a zsidók húzták a rövidebbet. De hát, a ki tettelegességeket kezd: az kiteszi magát ugyanezeknek. Verbera verberibus compensantur.

Ez a tér nem a zsidók tere: kár nekik reáadni magukat.

Nagyobb jelentőséggel bírnak a múlt hó végén történt oroszországi zsidóellenes zavargások. A lapok Grodno, Odessa, Kiev, Kisenev s más városokból kisebb nagyobb mérvű nyugtalanságokról jelentenek; legnagyobb mérvű volt azonban az elizabetgrádi, a melyről a „Pester Lloyd” f. hó elseji száma a következő távsürgönyt hozta:

Elizabetgrad város Dél-Oroszországban april 24-től 27-től a leg-rémítőbb lázongások színhelye volt, melyek az ottani zsidók ellen irányultak. A zsidó házak és boltok részeg (?) földművesek által kiraboltattak számos zsidó megöletett; 500 meggyilkolt zsidó családról beszélnek Sok zsidó Elizabetgradból Odessába menekült. Csak minekutánna a csapatok erősítést nyertek, sikerült nekik, lovassági rohamokkal a rabló és gyilkoló földműveseket a körüllevő falvakba hajtani. Az elizabetgrádi polgármester arra kéré a kormányzót, hogy a Szt.-György vásárt halassza el mert újabb lázongásoktól lehet tartani. Kozics vezérőrnagy több század dragonyost és ulanust küldött a szomszédos falvakba, a kik a lázadást elnyomták.”

Mi már annyiszor a mennyiszer elmondtuk, s itt újra ismétéljük, hogy a zsidók ellen irányuló tettegességeket határozottan kárhoztatjuk, mert az ilyen zavargások, azonkívül, hogy velük célt érnem lehet, az antisemitismus ügyének csak ártanak. A zsidók nemzetközi állása és a mai központosított államhatalom mellett – a mely államhatalom felül rá az államkölcsonök sat. útján még a zsidóknak le is van kötelezve, – siciliai vecsernyéket rendezni nem lehet; s csak ezek rendezői isszák meg a dolog levét; mert a zsidók nem oly ellenségek, a kik fegyvert ragadnak saját védelmükre, hanem az illető állam törvényei, a büntető jog oltalma alá menekülnek.

A mi védelmünkre és sérelmeink megtorlására ott vannak a törvényes, ott vannak az alkotmányos fegyverek. Élünk ezekkel, – de ezekkel teljes mértékben. „Többet észszel mint erővel,” mondja a közmondás. Ezen eljárásunk ellen senkinek se lehet kifogása.

Mi a zsidókérdést a törvényhozás útján akarjuk megoldani. Válasszunk tehát olyan országgyűlési képviselőket, a kik biztosítékot nyújtanak az iránt, hogy óhajainknak, akaratunknak a képviselőházban ez irányban is érvényt szerezni fognak.

Mert a zsidókérdésnek meg kell oldatnia A kiszipolyozott, a talmudzsidóság által anyagilag és moraliter mindinkább tönkretett nép kétségbeesési kitöréseit el lehet ugyan a fegyveres erővel nyomni, és száz és ezer nyomorultat börtönbe lehet vetni: de ez nem megoldás. Az orvos, hogy a kórt megszüntesse, a kórnak okait hárítja el, s a kór, az okok elhárításával, önmagától megszűnik.

b

Tehát: Videant consules!

Hangok a vidékről.

– Nyílt levelek a szerkesztőhöz. –

Vas megye. (Sorki-Tótfalu.)

T. szerkesztő úr! – Becses röpiratainak „Hangok a vidékről” című rovatában, szabadjon nekem is napfényre hozni egyetmást az isten választott népének, istentelen, gálád tetteiből.

X .... fa községben létezik 4 kisebb nagyobb uradalom, mely uradalmak egyrésze bérbe van adva. De kinek? Izrael maradékainak Ki is venne ma nagyobb birtokot bérbe mint izraelita! A birtokok bérbevétele által be is fészkeltek magukat az illető község kebelébe. Övék ott a hatalom, a dicsőség, az ő kezükben van a mai világ istené”a „pé”.

Nem akarok ezen otlakó „honfiakról” általában szólni, csak egynek akarom leírni mesterségét, melylyel ő birtokot tud szerezni. Ez a birtok-szerző „honfi” Dr. G . . . . a nép jólétének hatalmas „előmozdítója.” Mert a községbeli birtokosok, daczára előbbeni gazdagságuknak, a jelen szűk esztendőben nagyon is elszegényednek. Dr. G . . . . tehát segít a bajon. Ő pénzt kölcsönöz nem megvetendő kamatokra. Az elszegényedésnek induló nép ezen „honfit” nagyra becsülte. De hogysis ne, mikor ad beléjük lelket azáltal, hogy pénzt kölcsönöz. A közmondás azt tartja: „A szeg kibúvik a zsákból.” Kibúvott ezen derék honfi nem derék cselekedete is.

Lakik a fentnevezett községben egy K. T. nevű gazdaember, kinek szép háza volt, mely maga megért testvérek között 2-3 ezer forintot, és hozzá még a szép birtok. Pénzre lévén szüksége, kapott is azonnal, mert még akkor övé volt a birtok, Dr. G.-nél 1700 forintot. – Egyszer csak az a hír üti meg K. fülét, hogy adósai zaklatni akarják. Elmegy tanácsot kérni a falu patronusához, Dr. G.-hez. Ez adott neki egy igen szép tanácsot: „Tudja mit az úr, írassuk a birtokot az én nevemre, senki sem fog rajta semmit sem követelhetni az úron.” (Csak én, – gondolhatta magában). A szegény ember beleegyezett, mert nem hitte, hogy a patronus ezt megtegye, meg a következményekre ő nem is gondolt talán.

Dr. G. azonban átíratá a birtokot saját nevére. A dolog végre abban nyilvánult, hogy K . . . eladja birtokát. Megjelennek a vevők, kérdik K.-t, hogy adja a birtokot? Ő megmondja az árát. De beállít ám Dr. G., és azt mondja, hogy nem oda Buda, a birtok az enyém, az én nevemre van írva. Csak most hűledezett K. T., hogy utóbb ez a patronus mégis megtette a komédiát, s úgyis volt, mert a telekkönyvben már régen Dr. G. nevén volt a birtok. A szegény ember, mert most már igazán az, hiszékenységének áldozata lett, s most földönfutó, koldus, vagy béres lehet saját nagy birtoka mellett. A község többi lakói is így fognak járni, ha ezen, ott első, igen érzékeny példán nem tanulnak.

Ne higyjünk t. polgártársak azért a zsidónak, mert hamis az, még csak egy kis élet van benne. Ennyit a T . . . fa község patronusáról.

Ha t. szerkesztő úr, szerény” adataimat szívesen fogadja, még többel is szolgálhatok. (Szívesen vesszük. – Szerk.)

M. J.

Somogy megye. (Karád.)

X. szerkesztő úr! – Ezen vidékről még e becses füzetekben nem jelent meg semmi sem; mintha biz' itt nem is volnának zsidók. Bár úgy volna. De sajnos, hogy a való ellenkezőt tüntet fel. Többet talán nem is kellene írnom, mint hogy itt is vannak zsidók. Már ebből is sokat kiolvasnának sokan. De mivel vannak e füzetek olvasói között olyanok is, kik nem tudnak egy szóból kötetekre terjedőt kiolvasni: engedje meg tehát t. szerkesztő úr, hogy bemutathassak e füzetek t. olvasóinak néhány képet a zsidók azon zsarolásáról, mely nálunk mindennapi látvány. (Előre is megjegyzem, hogy ez csak homályos képe lesz a valóságnak.)

Látjuk mindnyájan, hogy mily zsarnokságot gyakorol rajtunk ez az aranka-népfaj. Látja János gazda is, kiről egy esetet akarok jelenleg elmondani, – vagy mit is mondok?! dehogy látja: érzi szegény a zsidó zsarnokságát. Hogy is ne érezné, hiszen kapott tőle néhány nappal az aratás előtt, midőn már családjának nem volt mit enni, egy mérő (kőből) rozst és $\frac{1}{2}$ mázsa búzalisztet. A mázsa alatt még mindig a régít értik, azzal a különbséggel, hogy a régi mázsa helyet 50 Klg. számítanak fel. Ez azonban csak az eladásnál van így; mert, ha vesznek valamit, azt méter-mázsa szerint veszik. Miért van ez így? . . . Nem kell, úgy hiszem, magyarázat hozzá! – Most azután jön minden nap a nyakára, hogy ennek és ennek az egy hold földjét magkapta, a lakodalomra neki adott két akó bor kamatja fejében, egy évi használatra, tehát menjen el és szántsa fel ő neki. A szegény embernek el kell mennie, jólehet a gabonája megérett már; napszámost nem kap rá, de meg nincs is pénze. Másnap jön egy kis szél, s felét kiveri gabonájának.

Ez nem elég, hanem pár hét múlva ismét eljön a jótevő, hogy pakkja van itt és itt az állomáson, csak 5 mázsa, – persze a „méter” elmarad, – hozza meg. El kell ismét mennie, inert addig ki nem megy a házból, míg meg nem ígéri, hogy másnap meghozza, pedig kevés gabonájának kint levő részét még az nap összehordta volna. Rákövetkező nap elkezd az eső esni, esik egész héten. A kint maradt ott rothad el úgy, hogy semmi hasznát sem veszi, a mit pedig összehordott, az az asztagban megy tönkre annyira, hogy alig marad meg fele, az is csírás lesz, mert a szegény családátya nem tudta betetézni asztagocskáját, mivel a „tensúr” pakkját kellé meghozni.

Így történik azután, hogy a szegény családnak majdnem egész évi termése elvész. Elvész azért, mivel a zsidónak, ki megszánta őt az egy mérő rozsszal és $\frac{1}{2}$ mázsa liszttel: leszolgálja a kamatul követelt 2 napi fuvart.

Hogy mily veszteség érte a szegény családot ez által, elgondolhatja mindenki, ha figyelembe veszi, hogy ez a kis gabona volt mindene, ezért fáradozott egész évben, ezért kellett a nap égető hevében dolgoznia.

De ezzel még nincs mindennek vége. A határidő, szt. Mihálynap eljön, mire a rozstot és búzalisztet vissza kell adni. Az utóbbi helyett, mivel lisztet nem adhat, 1 kila búzát. Mivel azonban az adósnak minden gabonája elpusztult a zsidó miatt, nem viszi meg a kölcsönt. A zsidó magához hivatja Jánost, hogy intézzék el az ügyet. A zsidó jól tudja, hogy a tönkre jutott ember nem tudja visszaadni a kölcsönt, de azért folyton biztatja, hogy valahogy hozza meg. János elmondja, mint járt

miatta. A zsidó egyet von a vállán: „Jah édhos Jánosom, nem én vagy okh annak az okha, hanem az Isten miért adott az a zesó!” – Ezen azután János gazda csak épülhet. Miután a zsidó kijelenti, sőt fenyegeti, hogy meg kell hoznia a kölcsönt, a szegény családátya megkísérli azon ajánlattal előállani, hogy majd meghozza abból a mi van, csakhogy lelkiismerete szavára hallgatván, megmondja hogy az egy kissé csirás. Nem kell egyéb. Van azután a szegény Jánosnak ne mulass! Elmondja, hogy milyen hálátlan, milyen csaló akar lenni; a jót rosszal akarja viszonzni. Hallhat mindent csak jót nem. Végre a szorongatott családátya kijelenti hogy majd valahol megszerzi a kérdéses kölcsönt. Ekkor a zsidó a nagylelkűt játszva, azon indítványnyal áll elő, hogy még elvár a jövő évi aratásig; de biztosításul állítsanak ki egy kötelezvényt 15 forinról. Mivel azonban János sem kívánhatja, hogy ő pénzét ingyen tartsa nála, tehát ígérje meg, hogy 4 napi fuvert fog erre szolgálni Megegyeznek. János gazda haza megy; megörül, hogy kiszabadult a zsidó körmei közül? – pedig ismét zsarnoksága alá került, mely alól egy évig ki nem szabadulhat; sőt tán egész életében nyöghet alatta.

Nézzük mi történik tovább. A szegény családátya nem képes anynyit keresni, bár összes testi erejét megfeszíti is, hogy még tavasszal is legyen családjának enivalója. Nincs más menedékhely: ismét a zsidóhoz fordul; az segít is rajta. A segítséget oly módon teszi a mint tetszik. Az adóslévélén nő a töke. Azután, midőn már látja, hogy többet nem lehet kölcsönözni, bepöröli a „jőtevő.” Jánosnak minden ingatlanát dobra ütök. Megveszi a zsidó; minthogy más vagy nem akarja megvenni, vagy nincs pénze. De ő nem műveli, mert ő „ténsúr”-nak született, mert ő valami magasabb lény mint az a kutya goj, tehát neki adja Jánosnak felébe.

Így lesz a gazdából szolga.

Ily és hasonló képeket szemlélhet nálunk az ember. A zsidók ily zsarnokoskodása, melynek gyakorlásánál legfőbb eszköz a szemtelensége nálunk mindennapi. De nemcsak egyeseken, – az egyesek, fájdalom! nagyon sokan vannak, – hanem az egész vidéken zsarnokoskodnak.

Ezen vidékről a gabonát majdnem mind Boglárra viszik eladni. A gabonát, az eladási idő kezdetén, a lehető legjobb áron kezdik venni. Az árulóknak elmondják, hogy ennyi és ennyi megrendelést kaptak, melyet pár hét alatt helyre kell szállítaniok. Ezek hazamenvén, elmondják a községben. Másnap már a vidék minden gazdája tudja, hogy Boglárón mennyire felment a gabona ára. Iparkodik mindenki, hogy a legközelebbi vásárnapra készítsen vinni-valót. A következő vásárnap annyi a gabona, hogy alig férnek meg a kocsik. A kínálat sokkal nagyobb a keresletnél. Kijelentik a zsidók, hogy a gabona ára alább szállt. Ma már 60-70 krral. olcsóbb, mint a múlt napokban volt. Az eladók mit csináljanak? Ha visszaviszik, nyilván való, hogy nagy kárt szenvednek. Számítsunk csak. Ha visszavinnék mindnyájan, átlag veszíteni kiki egy-egy kocsin 2 forintt; ily alkalommal van ott legkevesebb 300 kocsi. Ez 600 forint, léhát ennyivel ennyivel károsítanak meg egy vásárnap a vidéket. De minthogy kevesen viszik vissza, hanem eladják úgy, mint veszik, nagyobb a család. Ily zsarnoki csalást követnek el. – Van még más, ezerekre menő módja is, melyet már más vidékről is felemlítettek ezen füzetek

egyikében, hogy t. i. az alkuszok 10 krajczárral lefoglalnak 400-500 forint értékű gabonát. És ha a lerakodás előtt valami kedvezőtlen táv-írat érkezik, sok szegény gazda hoppon marad. Az ellenkező eset sohasem történik meg; mert mindenki ismeri e hadat, s tudja, hogy akkor rosszabb dolga lenne mint a disznók közé dobott ebnek.

Elmondok még egy eseményt tájékozásul, a mely annál fontosabb és figyelemreméltóbb, mert oly zsidó követte el, kit a „legbecsületesebbnek” – ha ugyan lehetne ezekkel szemben erről szó, – tartanak nálunk. Ezen zsidó, névszerint K. M., a múlt aratás előtt a megszorult népnek árpát osztott ki azon feltétel alatt, hogy 1 kila (2 köből) szemetes s árga árpáért, mihelyt készítenek, adjanak vissza 1 m. mázsá fehér árpát. A zsidó árpáját a megszorult nép, minthogy másutt nem kapott, elhordta. Készítés után azonnal meg kellett hozni az árpát. És pedig, mint említettem, 1 kila helyett 1 m. mázsát. Nézzük csak mily iszonyú %-ot mutat ez az egyszerű és kicsinyesnek látszó csalás. Az árpa ára nálunk aratás előtt rendesen pangó. A szép árpa sem kel el 5-6 forinton felül métermázsa szerint, elgondolhatjuk, mennyit ér kilaszám a sárga árpa, milyen a zsidó árpája volt, de azért tegyük föl, hogy a kérdéses árpa kilája 4 ft. 50 kr. lett volna. Midőn pedig, 2 hó múlva vissza kellett adni, a közönséges árpa ára 7-8 forint között ingadozott, Tegyük föl, hogy az illető zsidó eladta 5 ft. 50 krért. Jól lehet igen valószínű, hogy drágábban adta el, mert csak szépet fogadott el, és mert ő zsidó, meg a vevő is zsidó volt. Egy kilánál tehát 3 ft. volt a rebach, egy évre számítva 400%-nak felel meg. Megengedi-e az uszora törvény ezt a %-ot?

Tehát „csak” 400 %-ra adta ki a becsületes zsidó a pénzét. Azért hoztam fel ennek a „legbecsületesebb” zsidónak eljárását, hogy fogalmuk legyen a többi, városunkat szívó, szemtelen pióczákról e füzetek t. olvasóinak.

Béry Ferencz.

Liptómegeye.

T. szerkesztő úr! – Az antisemita 12 röpirat megjelenése megyénkben a józanészű lakosságot legnagyobb örömmel tölte el, s t. szerkesztő úr nemes törekvését majdnem minden alkalommal örömmel üdvözlik. Ideje volna már, hogy a többi képviselő urak és honatyaink is ezen valóban komoly és nemes gondolatokkal és nézetekkel többet foglalkoznának. Ettől függ Magyarország jövője. – Törökország tönkrement és elenyészni fog egyes basák és uszorás zsidók kizsákmányolása által. Magyarországot csakis úgy óvjuk meg ezen fenyegető végelenyészétől, ha a sémitákat korlátok közé szorítjuk. Ez legyen fő ezélünk és fő törekvésünk.

Átmegegyek most egyes szembeötlő esetek elősorolására, és e szerint ítélje meg a t. közönség, mi a legnagyobb baja Magyarországnak.

A ki ismeri Liptómegeye lakosságát, az elmondhatja, hogy ezek a tótók valóban munkás, megférhető, szelíd emberek. Igaz, hogy tanulatlannok, mert nem is volt alkalmuk eddig tanulni. De a zsidó legörömelebb telepszik le ott, a hol a nép legműveletlenebb, mert jól tudja, hogy a

zavarosban legjobb halászni, és az illető szegény tót együgyű ember lévén, nem is tudja hogy mikor kerül dombra az ő vagyona. Nem kell csodálkoznunk azon, ha egészen a zsidó rabigája alatt nyögnek. Nem egyszer hallottam: „Mikor szabadulunk ezen aljas fajtól, ezen vérszopó pióczáktól?!” A Mausli-k egész megyénket úgy meglepték, mint a sáskák vetéseinket.

Ne mondják ellenröpirataikban, mikép ezek csupa hamis vadak es frázisok. Hogy *Dr. Kohut*nak, ezen aljas tettekkel, a melyektől ő a zsidóságot tisztára mosni akarja, szemet szúrjunk, bátor vagyok állításaimat biztos tényekkel és adatokkal bebizonyítani.

Liptóme gyében 20-nál több szeszfőzdét állítottak föl a zsidók, és ezen mére ggel tönkretették a földmívelő osztály $\frac{3}{4}$ részét. Ami a földesurakat illeti, a kik megyénk nagy contingenset képezik, azok csekély kivétellel, mind a sémiták uzsorás zsebeiben vannak.

Minden faluban, kettőt kivéve, befürödött legalább is egynéhány darab kosmopolita. A városokról nem is kell említést tennem. A szemtelenek a hol látják, hogy van még valami kiszivattyúzni való, neki mennek, mint hol-lók a dögnék. Legyen bizonyítékul a következő való tény.

Alsó Liptóme gyében hegyek között fekszik *K o m j a t n a* község. Azelőtt igen jól bírták magukat lakosai. De mióta *S ... f és H ... r* zsidó egy akó szeszszel és batyujával befürödött oda, felerésze a község lakosainak tönkre tétetett. *S ... f és H ... r* kosmopolitáknak tele voltak zsebeik kizsartolt ezekkel, kiköltöztek a községből a legközelebbi városokba, hogy ott uzsoráskodjanak csúnya módon szerzett tőkéjökkel. Utánok fészkeikbe rokonaik jöttek. Ezek a község másik felét juttatták koldusbotra, úgy, hogy kénytelen volt egynéhány család kivándorolni. Több házikót egészen üresen találtam a népszámlálás alkalmával. A szántóföldnek értéke nincsen, potom áron vett *H... r* volt korcsmáros árverés alkalmával egynéhány úrbéri telket adósaitól.

Épen oly hegyes vidéken fekszik *Vekolinecz* község. Igaz, hogy ebben uzsorás zsidó nincsen. Hogy bírják magokat e község lakói? Erre felelet következő: *N a g y o n j ó l*. Ezek nem túrnak maguk között sémitát. Egyszer egy zsidó fölmászni merészkedett e községbe, kibérelt magának egy házat, de két hét múlva kénytelen volt éjjel megszökni. A község előljáróságától *pénzbírság volt szabva az illetőre*, aki merészelt volna a zsidónál csak egy krért pálinkát vásárolni. Ez a községnek csak javára szolgál; de a hivatalos árverésekről nem is lehet ám szó e községben.

Íme, a t. közönség előtt áll két egymással ellentétben álló község. Ránk nézve ebből az a tanulság: ne túrjuk magunk között a vérszopó sémitákat. – Jövöre folytatjuk. (Igen helyesen. – Szerk.)

Ügybarát.

Baranya m egye.

T. Szerkesztő úr! – A „12 röpirat” több füzetének „Hangok a vidékről” című rovatában, olvasván az eljárásokat, melyeket az uzsorás zsidók más megyékben is véghez visznek: bátor vagyok ezen pár soraimnak is csekély helyet kérni.

Ugyanis környékünkben tartózkodik több ily fajbéli ember, akik hasonló kegyetlen uszoráskodást visznek véghez, mint az eddigi füzetei-
en megjelent értesítések magyarázzák.

Kiemelésre méltó ezen zsidók közül Oszróban lakó W. J. nevű igen gazdag uszorás zsidó, különben pedig boltos, kiról a köznép azt állítja, hogy nem tudja W. mennyi pénze van, tehát oly sok; pedig ez-
előtt 10 évvel még bugyrot hordott a hátán. Az is igaz, hogy a mondott W. zsidó, nemcsak 60, 80, sőt 100%-nyi kamatokkal, hanem hozzá még a legaljasabb csalásokkal is igyekezik a szegény népet végkép
tönkre tenni. így például ezen eset adta magát elő.

Egy R. J- nevű földművelő 200 frt. tartozását roppant kamatjaival együtt letisztázni akarván, W. zsidóhoz ment a mondott összeget meg-
fizetendő; az uszorás ezzel egy valami ócska papírt, – vagy meglehet, hogy egy régi adóslevél volt, – az adós előtt, ki tartozását megfizette, széttépett, és a mondott R. előtt a kályhába dobta.

Két év elteltelte után K. ügyvéd (zsidó) tudtul adta R. földműve-
lőnek, hogy őt W. 200 frt. tartozásaért, a mely eddig már 425 frtnyi lett, beperelte. R. az egész dolgot tévedésnek vélte, s ezért nyugodt ke-
délylyel ment a tárgyalásra; R. megtudván hogy a tárgyalás csakugyan ő rája vonatkozik, az adóslevél előadását követelte K. ügyvédtől, aki ezt minden vonakodás nélkül felmutatta.

R. erre szörnyen megdöbbenvén, égre-földre esküdött, hogy ő tar-
tozását egy kr.-ig lefizette; de ez nem használt, mert az uszorás n e m a z
i g a z i a d ó s l e v é l e t t é p t e e l .

A szegény földművelőnek a már 600 frtra nőtt összeget kétszer
kellett, szép telkének árából, m e l y e t W. e l a d a t o t t , megfizetnie.

Így és más módokon tett tönkre ez uszorás számos földművelőt,
részint borzasztó kamatok, részint pedig élhetetlen csalárdságai által.

Erre nézve elég bizonyíték az, hogy – mint már említém – 10 év
előtt rongyot szedett, most pedig mintegy 80 ezer frtnyi vagyonnal bir.

Egy Amiszemita.

Gömörmege. (Putnok.)

T. szerkesztő úr! – Vannak egyének, kik vagy fel nem fogják
társadalmi létünk megmételvezését a sémita had által, vagy hanyag
könnyelműséggel önlétükkel sem törődvén, vakon haladnak azon ös-
vényen, melyet már jól kiszámított terv szerint a választott nép készí-
tett, hogy: minden hatalmat, befolyást karmai közé kerítsen, s létünk
életerét elvágja akkor, midőn neki tetszik, midőn az időt elérkezettnek
véli. Létkérdés a megindult antiszemita mozgalom. S nem fajgyűlölet,
nem vallásgyűlölet, hanem Jogosult önvédelmi küzdelem egy destruktív
társadalmi hatalom, egy nemzetközi rablóbanda ellen, a melynek üzelmel
egész nemzetek és államok jólétét, s társadalmi rendjét ássák alá.” És
sajnos! ezt ez antiszemitikus mozgalmat, azon megyében, melyben a
48-as évekig zsidónak megtelepedni nem volt szabad: Gömörmegeében,
némelyek vagy félremagyarázzák vagy könnyelműen véve nem törődnek vele. Az

üzelmek pedig napirenden vannak. Felébrednek még vétkes álmukból, – saját kárukon tanulva, de későn lesz! – Ezt tapasztaltuk legközelebb a Rimaszécsen megejtett körjegyző-választáson, melyből részint imént kifejtett panaszomra, – s leginkább pedig a mindenüvé, minden módon befurakodó zsidóság jellemére fény derül. Nem írom le jelenleg adatonkint a választást megelőző napon s a választás napján felmerült törvényellenes visszaéléseket, s kijátszásokat, úgy a zsidó, mint a zsidót érdekelt választók részéről; – de ide csatolom a K. I. (Kossuth István) úr által, úgy a választási eljárás, mint a megválasztott zsidó ieo-yzó ellen beadott semmiségi panaszt, hiteles másolatban, melyből a t. olvasó közönség teljesen tájékozhatja magát; – megjegyzendő, hogy ezen választás ellen, az érdekelt községek is, nevezetesen: Rimaszécs, Zádor és Iványi képviselő testülete is nyújtott be egy kérvényt a választás megsemmisítése iránt 22 képviselő tag aláírásával, – s az april hó 11-én Rimaszombatban tartott közigazgatási bizottsági gyűlésen ez ügyet tárgyalták is, de a nyomozás elrendelésén kívül még mit határoztak, eddig nem tudom, de mihelyt tudomásomra jön, rögtön közlöm. – Nem szólok a zsidó protektorokról sem, – maga a tény eléggé nyilvánítja, hogy mennyire szívükön hordozzák a haza s önéletüket; – de el nem mulaszthatom tisztelettel figyelmeztetni, olvassák figyelemmel a hazánkban (bár előbb!) megindult antiszemita mozgalmat, olvassák el még egyszer, – ha ugyan egyszer is elolvasták, – Istóczy Győző márczius 3-án tartott szakavatott s nagyszabású beszédét, – s ne csak a zsidó ügyet simogató lapokat, de az igazságot mindig kimondókat is olvassanak, – *audiatur et altera pars*, – s nem hiszem, hogy más elvet ne követnének.

Íme a másolat. „Tekintetes szolgabíró úr! Folyó év és hó 16-án Rimaszécsen megtartott körjegyzői választás alkalmával jegyzővé Kellner Pál (zsidó) szavazattöbbséggel megválasztatván, van szerencsém a megejtett választási eljárás és Kellner Pál megválasztása ellen, miit egyik volt pályázó, következőkben terjeszteni elő semmiségi p a n a s z o m a t: Az 1871. évi XVIII. tcz. 74-ik §-ának utolsó pontja világosan mondja, hogy: „községi és körjegyzővé csak az választatna tik, ki a törvényhatóságnak egy evégre kiküldött állandó szakbizottsága által a községjegyzői hivatal állására képesnek nyilvánított.” Ezen általános szabály alól a 75-ik §. szerint csupán azokra nézve tétetett kivétel: „kik legalább három év óta folytonosan mint rendes jegyzők viseltek jegyzői hivalt;” továbbá a 142-ik §. szerint és az 1872. évi september 25-én 29626 sz. belügyminiszteri rendelet kapcsában kibocsátott szabályrendelet 16. §-a szerint azokra: „kik a törvény életbeléptetése alkalmával mint jegyzők alkalmazásban voltak,” – utóbbiaknak köteleességükké tétetvén, hogy a vizsgálatot legkésőbbben 1873. év márczius végéig letegyék – Továbbá maga a választási eljárásnál elnöklő szolgabíró úr, Sándor Béla a % alattiból láthatólag pályázati hirdetményében határozottan kimondja, hogy a folyamodók részéről: „elkerülhetlenül szükséges e megyében tett vizsgájukról is képesítési bizonyítvány.” – Mindezeknek ellenére az eljáró szolgabíró úr választás alá bocsátotta Vályi Kálmán és Katona József urakat, a kiknek jegyzői oklevelök nincs, és a kik jegyzői hivalt soha sem viseltek. Ezenkívül noha az 1871. XVIII. tcz. 81. §-a natározottan rendeli, hogy: „a szavazatok feljegyzését, a sza-

szavazat lapok beszédését s a szavazatok összeszámítását az elnök által kinevezett küldöttség nyilvánosan eszközölte: – ennek ellenére mégis onnan, hol a fenti cselekmények eszközöltettek, az eljáró szolgabíró úr bennünket pályázókat s mindazokat, a kik szavazati joggal nem bírtak kiharancsolt, s az egész választási eljárást titkosan vitte keresztül. – Továbbá az eljáró szbíró úr Lozinák N. rimaszécsi lakostól elfogadta a szavazatot, holott ez Rimaszécs városának közjavadalmait bérlő, s így az 1871. XVIII. tcz. 36-42-ik §§-ai szerint községi képviselőtag nem lehet, szavazattal nem bírhat; míg másrésről több oly egyénektől is fogadott el szavazatot Kellner Pál (zsidó) mellett, kik az előjáróság tudtával a képviselő testületnek nem is tagjai, s midőn e miatt Rimaszécs városának bírása Lóska István felszólalt, őt ezen szavakkal hallgattatta el: „önnek semmi bebeszólása, hallgasson!” – Én látva elnöklő szolgabíró ezen törvényellenes eljárását, s különösen tekintve, hogy oklevél nélküli egyéneket is kandidált, pártomnak, – mert a szavazatszedés helyéről kitiltatván, ide bejutnom nem lehetett, – rögtön a választás kezdetén kijelentettem, hogy ily körülmények között visszaélések, s reám ez alkalommal senki szavazatát ne adja, minek ismét az lett következménye, hogy több szavazó a választást ott hagyta, kijelentvén, hogy ha én visszalépek a pályázók közül, nekik más nem kell. Ekként a törvényellenes eljárás következtében igen sokan választói joguk gyakorlásától visszavonulni voltak kénytelenek, míg másrésről Zádorháza és Iványi községek képviselőtestületének választás alá eső felerésze kiegészítve nem lévén: ezen községek a választásba nem folyhattak be oly arányban, mint arra jogosítva lettek volna. – Miért is mindezen törvényellenességeknél fogva az egész választási eljárás megsemmisítendő. De megsemmisítendő a választási eljárás és Kellner Pál (zsidó) megválasztatása azért is: mert Kellner Pál (zsidó) vesztegetett, s megválasztatását vesztegetéssel vitte keresztül 7 szótöbbséggel. Ugyanis Martonfalva község részére a választás reggelén egy már előbb Írásba foglalt okmányt írt alá, melyben kötelezi magát, hogy ha reá szavaznak s őt megválasztják, a községnek száz (100) o. é. frtot fizet, azonkívül egy évi, 95 frtot tevő fizetését elengedi, valamint ki fogja eszközölni, hogy atyja Kellner Sámuel (abafalusi zsidójegyző) az adóleszámolásért járó 80 frtnyi díját szintén elengedje; – az erről szóló okmány Martonfalva község előjárósága illetve bírójánál van, kik eskü alatt szolgálván, azt el nem tagadhatják, de tagadás esetén hivatkozom Hidassy, Hubay Pál, Klein Dávid martonfalusi, Gödér István királyi, és Horváth János méhi lakosokra, kik a kérdéses okmányt látták és olvasták. – De egész Martonfalván köztudomású dolog, hogy ezen község előleges megalkuvás és kikötött kedvezményekért szavazott Kellner iáira, mi miatt a képviselőtestület több önérzetes tagja nem akarván a választásban részt venni, de a község ellen sem cselekedni, a választástól visszavonult, ilyenek: Seres József, Nagy Gedeon és Czakó Márton. Hasonló engedményeket tett Czakó községnek is, sőt Rimaszécsen pénzzel vesztegetett, – mire tanú: Lóska István bíró és Orbán István községi képviselő rimaszécsi lakosok. – Mindezen felsorolt törvényellenességek és vesztegetési büntettek, a rimaszécsi körjegyzői választást elannyira bemocskolták, hogy én, mint egyik pályázó, attól visszavonulni ép úgy erkölcsi kötelességemnek tartottam, mint a hogy kötelességem-

nek ismerem most az ellen jelen semmiségi panaszom által az igazság érdekében felszólalni. – Miért is kérem a választási eljárást vezető szolgabíró urat szíveskedjék jelen semmiségi panaszomat a vonatkozó összes iratok kapcsában elbírálni, illetve további intézkedés végett a tettes megyei alispánsághoz felterjeszteni, hová is tisztelettel folyamodom mikép az egész nehezelt választási eljárást, illetőleg annak eredményét megsemmisíteni, egyszersmind Kellner Pál (zsidó) ellen úgy nemkülönbén a vizsgálat folyamán kiderülendő azon képviselő tagok ellen kik magukat megvesztegetni engedték, vesztegetés miatt a bűnvádi eljárás folyamatba tétele iránt a kir. ügyészséget megkeresni méltóztassék. Teljes tisztelettel Kossuth István sk.

Íme! ez a K. I. úr által beadott semmiségi panasz hiteles másolatban, mely a tényt kimerítően adja elő. Szomorú állapot! ítéljen felettök a t. olvasó közönség. Hiszem, hogy a nyomozás megejtése után sok egyén lesz jellemezve, melyről legközelebb.

Gömöri.

Bars megye. (garami járás.)

T. szerkesztő úr! – Legyen szabad nekünk is B a r s m. ezen, természeti szépséggel megáldott, de a legiszonyúbb társadalmi nyomorral megvert vidékéről a t. szerkesztőség engedelmével ezen lapok, általunk legélénkebb rokonszenvvel olvasott hasábjain egy kis helyet kérni.

Miután ezen járás lakossága szegény, csekély míveltségű tót ajkú népből áll, nélkülözve majdnem teljesen a középosztály társadalmi elemét szintúgy, mint a birtokos arisztokrátiát: a társadalmi védelem sőt csak támogatás teljes hiánya, védtelen prédájává teszi, az itt korlátlanul és souverain módon – s z o l g a b í r á k a t sőt f ő i s p á n o k a t b u k t a t ó! – uralkodó zsidóknak!

Járásunk rendkívüli viszonyainak ecsetelésére egy h o s s z a b b c z i k k s o r o z a t megnyithatását kérve a t. szerkesztőségtől, legyen szabad a dolog fejlődési sorrendjét követni s kezdeni – 20 év előtti „csekély” dolgokkal.

Járásunkban K i s - L ó c s a, 70 házszám és 500 lélekszámmal bíró község 20 év előtt nem tudta még, mi az o b l i g a t i ó mi a váltó; – persze most a zsidókorcsmáros, mint „c u l t u r e l e m” ezen „culturvivmányokat” szépen elterjesztette, az anyagi és erkölcsi corruptióval együtt.

Ha azelőtt valamely községi lakosnak baja történt s hitelre szorult, elment szomszédjához, komájához, ki szívesen segíté ki, s nem kellett ahhoz sem kötelezvény sem váltó! miért? mert tartott még a becsület, volt még pénz keresztény kézben, – de mióta zsidó került a korcsmába, nemcsak a vagyonság, hanem a társadalmi becsület is kiveszett ezen községből.

Azon zsidó S. Kl.n összes vagyonát kis batyuban hozva magával, s kinek kezdetben sem üvege sem kése vagy villája nem volt, mindjárt az első napokban kezdte csábítani a népet, jó olcsó „pálinkát” kínálva, ha kell h i t e l b e is. Mint minden községben a búza között konkoly is

találkozik, úgy ott is néhányan, kik az ivásra hajlottak, mindjárt az első hetekben a zsidó hívogatására vendégeivé szegődtek, a ki nem kímélte a szép szót, az „úr” czímezést. Miután vendégei a készpénzből kifogytak, csakhamar „nagylelkűen,” „barátságból” késznek nyilatkozott mindent elfogadni: gabonát, eleséget, csak jöjjenek „megerősíteni” magukat, mert a nehéz munka után „megérdemlik az erősítőt.” Ilyen tanításra éj idején hordták neki a gabonát, eleséget a szeszért, – a férj a nő előtt titkolva s megfordítva, a gyermek a szülő háta megett, czipelték mint valami raktárba a zsidóhoz a gabonát.

Nem elégelve meg ezt azon zsidó, a fiatalságot azzal édesgeti és csábítja, hogy kieszközöl ő nekik t á n c z e n g e d é l y t ; hiszen ha nincs készpénzök, majd hitelez, vagy csak hozzanak gabonát, s nem kellett több .... a gyermekek a szülők háta megett lopják a gazdaságot, s hordják a gabonát a zsidóhoz.

Vége azon módos gazdákat, – milyek ma már nem léteznek, – kik szeszre a korcsmába nem jártak, a következő fortélylyal csábította el. Csakhamar gyarapodva a zsidó s „úrrá” emelkedvén, alkalmilag fuvarba törekedett a módos gazdákat megkapni, de nem fizette ki a fuvart tüstént, hanem engedte őket ismételve hozzá jönni, mikor is rozsolis-sal „tisztelte” meg mint vendégeit, mint módos ember mutatta magát velök szemben, üzleti „jó tanácsok”-at kínált, hívogatva őket gyakoribb beszélésre, megbeszélésre, – és ezeket is lépre kerítette!

Most már 12-14,000 frtja van a takarékpénztárban, leányait Budapesten nevelteti – s úr!

Ki pártolja ezt a szegény népünket? – a mely, bár vannak írott törvényei, de maga írni és olvasni nem tud, mert gyermekeit szegénysége miatt iskolába küldeni nem képes, rendes tanítót saját erejéből fenn nem tarthat!

Azon végromlással fenyegető társadalmi tünetény, hogy egy község korcsmájában magát befészkelte zsidó: egy-két évtized alatt teljesen demoralizálja annak lakosságát, – annak komoly kezdeményezésére indíthatná a magyar törvényhozást: a községek kezelésére bízni a regálét, hogy a nép megszabadíthassa magát azon, árverés útján lehető legmagasabb árt nyerni törekvő uradalmak által importált és fenn, tartott zsidó korcsmárosoktól, mert bizonyára minden tisztességes községi lakosság nem tekintene pár forinttal magasabb árendára egy zsidótól, – hanem azon községi fekély eltávolítására, kereszténynek adná bár olcsóbban is bérbe.

De lépünk át a jelenbe s nézzük hogy állunk most! Bars megye garami járása 56. községből áll 31.252 lakossal. Ezen lakosság nagyobb része nem képes földjéből megélni, hanem őszszel, télen és tavaszkor napszámban dolgozik az itt meglehetősen élénk faipar közül, nyárban pedig lemegy a magyar Alföldre aratásba, cséplésbe. És e nép tisztességesen meg is élt ebből, – mielőtt még Magyarország nem volt zsidóország! s a garami járásba nem ütött bele a garami járvány: a zsidó.

A garami járás népének az aratásba járás mellett főkeresete a faipar terén nyílik: favágás, vontatás és tutajozás által.

Azelőtt több fakereskedő volt, s ezek legtöbbször keresztény; kik úgy a munkást mint a fuvarost és tutajost tisztességesen fizették meg; egy tutaj szállítmány után Köveseiig 16-20 frt. fizettetett – most 8-10 frt!

Miért és hogy? ... a füzet már kizárólag zsidó kézben van, hozzá még két zsidócézég kezében t. i. P . . . er és K . . . n, kik ezt teljesen monopolizálják.

Lássuk mily gyönyörű virágokat hajt a zsidótöke-monopol! A szegény ember úgy maga mint marhájával törődik, kínlódik egész napon át az erdőben, hogy a nagy szálfát kellő helyre szállíthassa ... és mi a bére? ... most már nem darabszámra, hanem köbtartalom szerint történik a fizetés; a mint a szálfát helyére szállította, jelentkezni kell a faktornál, – és ki az a faktor? az a zsidó-csalárdság első tényezője, ez méri meg a beszállította szálfát, természetesen hamisan, mert a mi szegény emberünk alig tud a közönséges számokban eligazodni, nemhogy még a köbtartalom-számítást értené: tehát először már itt van a munkás megcsalva; – a faktortól fizeteskép czédulát kap és nem pénzt! Ezen czédula nem más mint utalvány egy bizonyos más zsidóhoz, ki korcsmát vagy boltot tart. Szép rendszer az itt a garami járásban: a zsidóbolt korcsma is egyúttal, a zsidó-korcsma pedig bolt is, mi az iparszabadság gyönyörű virága; a zsidó pedig „bejegyzett kereskedő,” s ezen kvalifikáció, bölcs „szabadelvű” törvényhozásunk szerint, pusztán illeték fizetésen fordul meg”,- jogosítva van” „elzárt palaczkokban” italt árulni!” Tehát az illető másik zsidó körmei közé utasított ember czédula-utalványát előmutatva, pénzt kér, – mire azon feleletet nyeri: nincs pénzem, de ha akarsz, vigy magadnak szeszt, sőt, kenyeret vagy szalonnát sat. – Ha a munkás nem akar ráállani, elutasítja azzal „jőjj máskor,” de természetesen inni és enni való nélkül nem távozik el, mert denique élnie kell; – jön másodszor a munkás, azon kifogással él a zsidó: az úr t. i. a vállalkozó Budapesten. Bécsben van, pénz nem jött .... s a szegény munkás ismét csak kénytelen egy kis italt és ételt venni. Újabban azon rendszer uralkodó, hogy minden 14-ik nap fizetési napul van kitűzve, tehát azon czédulák akkor lennének beváltandók; igen, de hogy történik ez a gyakorlatban! Ezen 14 nap alatt is élnie kell a munkásnak, s miután czédulái fejében másutt élelmi szert és italt nem kap, mint az illető másik zsidónál: a 14-ik fizetési napon vajmi csekély készpénzt lát, felszámíttván a czédulautalványok értékét – képzelhetni hogy! – ez időközben vett cikkekért.

Hja az „iparszabadság, szerződési szabadság, munkaszabadság,” vagyis a családi és kizsákmányolási szabadság, korszakát éljük, az álliberalismus uralkodik Magyarországon! úgy mint, – kivéve Bismarck hazáját, – Europaszerte.”

Tán még szomorúbb a tutajosok állapota, kik a legterhebb feltételek mellett – még az elementáris, tehát legyőzhetlen és elháríthatatlan kárért is kezeskedni köteleztetvén – megkötött szerződésben kikötött 8-10 frtnyi bérüket – egy szállítmány fejében Kövesdig – szinte nem kapják meg készpénzben, hanem oly módon mint fentebb rajzoltuk, s kik a gazdasági kizsákmányoltatáson felül egyetlen javukban: életerejükben támadtatnak meg! Arra nincs statistika, hány szegény tutajos hal el a hideg vízben való munka folytán szerzett betegségben!

És ezen állapotokkal ki sem törődött eddig, a nép sülyed . . . fokról fokra, s a jobb időkre való fájó emlékeztést ... pálinkamámorba fojtja!-----

Bars L.

Békésmegye. (Gyoma.)

T. szerkesztő úr! – Örömmel üdvözljük áldásos vállalatát és működését, mely szerint rá mert mutatni a rákfenére, mely állami és társadalmi életünkbe évődött, s melyet sok honboldogító kerület, de nem mer meglátni.

A zsidók, – az emberiség e parasitái, – már megyénkben is megkezdték, sőt óriás mérvekre vitték corruptáló és szegényítő hatásukat. Békésmegye, a gazdag magyar alföldnek, hazánk éléstárának egyik legtermékenyebb megyéje, nemsoká zsidó kézre jut, már is elmondhatjuk Kubinyival: „Meg van még az ethnologok gyönyörére a hosszú hajjú, hosszú bajuszu barna magyar ember, de már nem táplálkozik oly jól, mint elődei,” s meg van a hosszú bajuszu búza és árpa is, de zsidók számára terem, s a kerti borra már szüretkor zsidó teszi rá kezét.

Megyénk egyik hajdan híres és gazdag faluja Szent-András, amint benne a zsidók elszaporodtak, teljesen elszegényedett. A község, melynek még más határokon is voltak birtokai és bérletei, most adóssággal van halmozva.

A község-gazda egy zsidó (!), s a község-házánál úgy mernek henczezni Ábrahám fiai, hogy törvénykezés alkalmával a panaszlott zsidó rárivallt a törvényasztalnál ülő egyik esküdtre: „Hogy mer kend beszélni, kend tartozik az én apámnak!”

A legelső gazdák jutnak tönkre a zsidó csalárd bukás és uzsora miatt. Nem régen történt, hogy egy P. D. nevű zsidó összekéregettet többektől kölcsön pénzt, s miután mindenét apjához titkon áthordatta, maga csödöt mondott, s ilyenformán több ezer forintot elzsebelt. És ez a bukott zsidó oly tekintélynek örvend Szent-Andráson, hogy sok magyar ember nemhogy megvetné vagy perbe fogni merné, de – szégyen reá, – szerencsésének tartja, ha hozzá dörgölözhetnek.

S nem elég, hogy Szent-András zsebe zsidó kézben, de egészsége és élete is, mert zsidó a községi orvos, a kit, hogy minő furfanggal s csalárdsággal tettek meg a zsidók, hosszadalmas lenne elbeszélni.

De oly veszedelmes romlást hoz ránk a zsidóság, hogy még azt kisebb bajnak kell neveznünk, hogy kifosztja a keresztényt vagyonából. Állam és társadalom talpköve a tiszta erkölcs, s a zsidóság ezt mérgezi meg. Ott, hol ez befészkei magát, eltűnik a magyar szótartás, vendégszeretet, becsületesség, családiasság, helyét irigység, káröröm, kapzsiság foglalja el. Népünk lelki kincse: a hazaszeretet és vallásosság veszni indult. A zsidóság elrontja az ifjakat és lányokat, kiket cselédekül vagy napszamosokul fölfogad. Kémekül használja azokat, – árulkodási díj lévén egy pohár pálinka vagy darab pántlika, – kik által a keresztények körülményeiről értesül, s ha valaki megszorul, azonnal ott terem a zsidó, hogy ajánlja jutányos kölcsönét, mely kölcsön aztán mindenét elviszi az illetőnek, és ha valamelyik keresztényen pénzt vesz be, ismét ott terem a zsidó, hogy azt néhány napra kölcsön kérje, s ha oda adja a keresztényen pénzét, soha sem látja többet. Demoralizálja a zsidó azokat, kikkel érintkezik, kik boltjába járnak vagy a kikhez hozzá dörgölözhetnek. „Thörött lábú, fából sinált istent imád khend,” – így gúnyolja a keresztényt. Vasárnap dolgoztat a földművesekkel. Sőt a mi legdrágább, nőink erénye, becsülete van megtámadva a zsidóság

által! A zsidók városok és községekben kerítő nőket tartanak, s a legtisztesebb lányok erénye álnok, vén asszonyok fogásai és zsidó pénz által zsidók számára vásároltatik meg. Maga egy zsidó fiatal ember G. P. dicsekedett előttem, hogy nekik zsidó legényeknek a falu szélén megbízott asszonyuk van, N. Sz.-né, a ki megszerzi számukra a fiatal keresztyén lányokat, s előttem megszerzettekül a legtisztesebb nőket s lányokat nevezte meg.

Bárki figyelje meg, a zsidó bárhol, vasúton, hajón, ha beszélgetni kezd a keresztyénnel, erkölcstelen tárgyakra viszi a beszédet, hogy az által is rontson. Magam, vasúton, mezőtúri zsidó fiatal emberektől hallottam elbeszélni, hogy egy zsidó Mezőtúron, miután hasztalan kerülgött egy keresztyén leányt, gaz czélja meghiusultán fölboszankodva, bevádolta a leányt a bíróságnál, hogy tőle elromlott, s miután ez orvosilag megvizsgáltatván, constatáltatott annak lehetetlensége, a leány perbe fogta ugyan a zsidót, de míg ezen semmit sem fog nyerni, az ő becsülete s jóvője tönkre van téve.

Mint Szent-Andráson, úgy Gyomán is, amint szaporodik a zsidóság, úgy szegényedik a nép, és sülyed a közerkölcsiség és becsületesség. A zsidó kajánság megmételyezi a fiatal lányok egyszerű jellemét, pompázásra, fényűzésre bujtogatja őket, s midőn az apa verejtékes keresménye nem elég, zsidó kézre vándorol a házacska, a földecske, aztán pedig a lány becsülete

Gyomának egyik lelkésze, Garzó Gyula úr, úgy tetteje mint esze és tudománya által jeles férfiú, egy Gyomára jött nazarénus-küldöttet, – a ki pedig szinte mint a nevezett lelkész úr, azt tanítja hogy: „Szeressel felebarátodat mint önmagadat,” – személyes föllépése által kényszerített ki Gyomából; azt pedig nem látja meg, mily roppant pusztítást művel hívei között a zsidóság, idegenné tévén a magyart honában, megmérgezvén becsületességét, tiszta erkölcsét, hitelenséget terjesztve a hívők, gyűlölséget a jámborok között. Pedig nem azokat kellene a szószékről lemenydörögnie, kik „hajítsd kenyérrrel a ki kövel dobott” tanítják és követik; de azokat, kik azt beszélik fiaiknak: „istenes dolog a legbecsületesebb keresztyénnek saját kezeiddel vérét ontanod.” De Garzó úr nem hogy intené híveit, hogy igyekezzenek kitisztulni e férgektől, hanem szövetségben áll ezekkel. A zsidó Báltászéki megyei lapjának munkatársa, sőt az Ellenröpiratok dudvája közé is oda keverte tiszta nevét. Pedig tudomása lehetne róla, mint akarták a zsidók a gyomai nagy gőzmalom, mely 55 ezer frtba került, s melynek részvényeit közel felében bírják, eladni K. zsidónak 15 ezer írtért, hogy, míg a keresztyén részvényeseket megkárosítják, monopolizálják az örletést Gyomán, amint a korcsmákat monopolizálták, s hogy az eladás nem sikerült, mindent elkövetnek a zsidók, hogy megbuktassák a nagy gőzmalom: körülépítették kis gőzmalomokkal, s a zsidó ravaszság, pálinka, minden örletőt elvon a keresztyének malmától. Tudomása lehetne róla, hogy zsidó kéz csinálta azt a heczezet is, midőn a templomtért el akarta venni az egyháztól a város; csakhogy aztán, föl lévén lobbantva a pörpatvar lángja, visszavonult az alattomos zsidó ravaszság, s kezeit mosván, markába nevetve hagyta a keresztyéneket egymással czívódni.

Az 1876. decz. 31-iki belügyminiszteri rendelet megengedte a saját termésű borok palaczkokban való elárúsítását. A gyomai korcsmáltatási jogot bíró G. S. zsidó, a boraikat palaczkokban áruló keresztyéneknek minden jog nélkül elkobozza palaczkjaikat, boraikat, lepecsétli hordáikat, így tett jelesül Sz. L., Sz. P., E. L., p. B.-né és többeknél. Az utóbb említett özvegyasszony hordóját még múlt évi januárban lepecsételte s máig úgy áll; nemrég elment érte a zsidó, de mert megromolva találta már a bort, ott hagyta. Egy keresztyén esküdt ember is volt vele, a kinek azonban egy csomó szivart terített elébe a zsidó: „Tessék rágyújtani B. G. uram;” s B. G. uram rágyújtott, s nem avatkozott bele, a mihez ugyan nem is értett. A kikkel pedig ezt nem teheti a zsidó, megteszi azt a mit tett K. J.-sal. Ezt bepanaszolta a szolgabíró-nál, de ott nem nyert semmit. Fellebbezett tehát az alispánhoz, s ez megítélte részére a keresztyén 50 palaczk borát, s K. J. kénytelen volt a közigazgatási bizottsághoz fellebbezni, s így a zsidó nem nyert ugyan semmit, de K. J.-nak 10 frt költséget okozott, a mivel ez mind el vesztette azt mit a palaczk-borokból árult.

Egy gyomai polgár H. P., eladott egy zsidónak 100 frt árú búzát. A zsidó ifjú W. L. ez összegről kötelezvényt állított ki. A zsidó később csődöt mondott, apjára Íratván mindenét. H. P. azonban tanukkal kiderítette, hogy a zsidónak még 30 mázsa tengerije van, s erre végrehajtást kért. Ez meg is rendeltetett, de a kiküldött végrehajtó S- – feld S. zsidó, bár kérve kérte őt H. P. a városházánál, hogy fogatosítsa a végrehajtást, nem ment ki végrehajtani, hanem, miután H. P.-tól 8 frt 50 krt kiküldetési díjkép kicsikart, Gyomáról eltávozott.

A fentebb említett ifjú W. L. nevű zsidó több mint 10 ezer firt csalt össze Gyomán kölcsön, kezesség, gabnavétel és más czímeken. Többek között egy gőzmalom-építésnél kezesei lettek P. B. és F. M. gyomai lakosok, s az történt, hogy a zsidó apjára íratta a malmot, s egy hitvány zsidó T. K. – mint maga monda egy ismerősömnek, – hamisan megesküdt, hogy a malom nem ez övé, de az apjájé, s a keresztyén kezesek még ma is fizetik a malomcsináltatásra W. L. által felvett pénzt.

Hogy mikép rontja a zsidó a keresztyént, álljon itt illusztrálásul még a következő adat. Gyomán egy zsidó és egy keresztyén fakereskedő van. A zsidó a barkácsoló embereket (silány mesterek, – kontárok,) ráveszi, hogy beszéljék rá a venni szándékozókat, hogy a zsidótól vegyennek, mert olcsóbban adja a fát, s ezért pár pohár pálinkát kapnak. Pedig mint egyik derék mestertől hallottam, míg a magyar fakereskedőtől vett egy gerendából 100 karót hasított, a zsidótól vett ugyanolyan minőségű gerendából, mely azonban 1 firtal drágább volt, 70 ugyanolyan karó telt ki.

De ezer és ezer esemény történik naponta, melyben a zsidó gazság játsza szerepét, csakhogy nagyobb része ezeknek nem jut köztudomásra; mert az emberek szégyenlik beszélni egymásnak, hogyan fésülte be őket a zsidó. Igen, szégyenlik, ma holnap a család lesz a dicsekvés tárgya, az erény és a megcsalásolt folt a jellemén, mit takarni kell! Pedig a zsidó csalásai a legeggyűbb fogások, melyekhez nem ész, csak szemtelenség kell nagy, s melyek azért sikerülnek, mert a keresztyén magáról következtetvén másra, esze ágában

sincs, hogy föltegyen számításba vegyen oly eshetőséget, oly alávalóságot, melyet ő nem bírna elkövetni; ám a zsidó megteszi, mert hiszen arra vallása kötelezi s fajrokonai részéről támogatást és dicsőítést nyer érte.

De ha nem jutnak is köztudomásra a zsidók mesterkedései, annál jobban látható az általános eredmény, az, hogy a nép szegényedik, a gazdag embernek jó ha naponta egy kis pörkölt vagy rántott levesre jut, tengeri görhét eszik kenyér helyett, de szalonna nincs mellé, húst pedig esztendőben alig eszik egyszer. Vallásossága, hite veszni indult, templomát, papját, oltárát, hazáját többé nem szereti; s a mellett jellemtelen, honfitársaira irigy, a zsidók mellett, a zsidó sugalmazás folytán, a tanult embereket, a hatóságot, a kormányt és királyát hiszi baja okának. Erkölcsé romlott. A nép hajdan erős, daliás ifjai most a pálinka korcs hősei, zsidó bérenczek, – a hajdan izmos, szép, dolgos és erényes lányok ma munkakerülő, zsidó pénz után futó divat-bábok.

A zsidóság pedig gyarapodik vagyonban, hatalomban és tekintélyben, ma-holnap ő képviseli az intelligentiát. Tánczvigalmakban, színi előadásokon a nagy többség zsidó. A keresztyén elmarad, mert nincs pénze, fizetnie kell verejtékes munkájából, a mit a zsidó család nyakába rótt, a zsidó pedig mulat, s a keresztyén dolgozik számára. Szombatonkint aztán, miután hetenkint össze-vissza futkároztak, itt egy keresztyén családot juttatva koldusbotra, ott egy keresztyén leányt taszítva a becsületenség posványába: hűségesen összejárnak a talmud meghagyása szerint, hogy elbeszéljék végzett „üdvös” munkálataikat, a fiatalokat oktasák, s egymást türelemre intsek, buzgón munkálni a Messiás eljövetelét, azon boldog időt, midőn minden népek Izraelnek szolgálói lesznek, a keresztyének pedig az utolsó csecsszopóig kiírtatnak.

Vajha belátnák a nép erkölcsi vezérei: a lelkészek és a tanítók s polgári előjárói: a hatóság és kormány, hogy mily rettenetes pestis pusztít közöttünk, s mily nyomorú elveszés vár reánk!

Nyiri Elek.

Kalocsa és vidéke.

„Erkölcsei aljasságokba merültet csak hatalmas rázás rezzenthet föl!” mondja egy erkölcsi elv. Azért ne vegyék rász néven, kiket nem illet, ha tükröt tárok azok elé, kik Epikurként: „lappangva élnek!” Ezeknek nyakcsigolájukhoz annyira hozzá nőttek a talmud ferde, veszélyes tételei: miszerint készek inkább a becsület útjáról letérni, semhogy más embertársukat kebelbarátjukként fűznék magukhoz. Pedig ha a karaiták felékezeteként, Mózes törvényeinek hódolnának inkább, s kamaeleoni bőrbükből kivetkőzve, a becsületesség és felebaráti szeretet tanait követnék: mindenki, e hazának mint hasznos polgárait tekintené őket, s nem lehetne rajuk alkalmazni Cicerónak Apronius felőli mondatát: „Ne animum eum quidem integrum, sed ne animam quidem puram conservare potuit.*) De így e reflexió közülök sokakra ráillik.

A zsidófogásokból lássunk néhányat. Illelata refero!

*) Nemcsak lehellete, hanem lelke is tisztátalan, mocskos.

József gazda beállít L. Jakab úr házába, s kérdi nagy alázatossággal hogy honn van-e a tekintetes úr? – már t. i. Jakab zsidó, ki néhány évtized előtt füttylővel kereste az utczákon végig a papírgyártáshoz szükséges anyagot; és most néhány száz hold föld és néhány ezer forint felett, mely összegek mint uzsora pénzek, polgáraink véres veritéke után folytak Jakab uram moloch-pénztárába, rendelkező uraság.

Tehát – „Honn van-e a tekintetes úr?” kéri polgárunk a szembe-fővő Jakab uraság egyik fiától.

„Mit akar kend?”

„Hát kérem ássan, pénzt jöttem kérni a tekintetes uraatyjától.”

„Ah barátom, az nagy kérdés, meglehet nincs is atyámnak most kiadni való pénze.”

„Hej pedig, kérem ássan, nagy szükségem volna csak 100 frtra is, ha tekintetes uraatyja könyörülne rajtam.”

Vater! kommen sie heraus, hier is aner von de Volk: Er verlangt Geld, – szólt be atyjához a Majsl.

Jakab úr megjelenvén, – miután hatalmas tenyerét nedves száján végig húzogatta, – kérdi emberünkötől: „Mi kell khendnek?”

„Pénz, tekintetes uram.”

„Nincs!”

„De kérem, legalább csak 100 frtot, adok rá 10% kamatot.”

„Mondom: nincs!”

„Adok 20-at.”

„Nem lehet!”

„Adok 30-at, – vagy 50-et, csak legyen jó n a g y s á g o s ú r 100 frttal fölségelni, hogy szükségemen segíthessek.”

„Noh, József gozda, majd benézek a khasszába, ha lehet khenden csak segíték.” Rövid idő múlva kijövéen Jakab, behívja József gazdát, s előadja, hogy a 100 frtot csak rövid időre adhatja, mert neki üzletéhez szükséges a pénz ...

„Megkapja tekintetes úr aratáskor, kamatostul; lehet előbb is.”

Tehát a 150 fitos kötvény ki volt állítva, s József gazda kapott 100 frtot.

Jön az aratás. Jakab úr sürgeti adóságát, hogy fizesse a kamatot, mert beperli. Jön József, hoz 30 frtot a n a g y s á g o s úrnak, s kéri: többet nem csinálhatott össze, a 20 frtot majd megadja rövid időn.

„Jól van József: csinálunk más kötvényt, lesz a tőke 170 frt, vagyis 150 és 20 annyi mint 170 frt, igaz József gazda?”

„Igaz”, – hagyja helyben a szerencsétlen József gazda. S Jakab uram fiával, ki apja helyett – nem tudván ez írni, – formulázta a kötvényt: markába nevet.

Aratás után ismét sürgeti Jakab adóságát, hogy fizessen. S ha ez nem tud eleget tenni: újra szaporodik a tőke-substratum, míg annyira nem steigerolta Jakab úr, hogy szegény József gazda birtoka, árverezésre kerülvén, árverezők hiányában Jakab úrnak, mint legtöbbet Ígérőnek birtokába kerül. Szomorú való! –

Van olyan, a ki terhes kamatját – s ez jellemző polgárainknál, – le tudván fizetni: triumphussal viszi a tőkét, kamatostul, Jakab úrhoz; s félretéve a kölcsön kieszközlése alkalmával odavetett czimezést,

egyszerűen adja elő illetéknépen: „No, Jakab – már ekkor se tekintetes nagyságos, – meghoztam a pénzt!”

Van vidékünkön több ily mételye és pióczája az emberiségnek, mmo L. Jakab úr Többi közt B. jakheczhez több szegény egyén, különösen cigány megy ha megszorul, egy két forintot kérni, zálogul vivén: ruhát, ágyneműt stb. A terminus természetesen egy hét, s kap rájuk egy-két forintot 4-4 kr kamat levonásával, mely egy évre 100 frt után 200 frt. A megszorult módosabbaknál pedig 100-ra 500, vagyis egy hétre 1 frt után 10 kr. S ha egy hét leteltével a zálogosító be nem számol, a letett zálog eladás útján másra vándorol.

Volt eset, hogy ugyanezen vérszopónál tüzeset után az adósok zálogjaikat ki akarván váltani, rövid válaszban azt kapták, hogy: elégett! Pedig a turpisság később kisülvén, – zálogjuk bíróilag lett a tulajdonosok részére átadva.

Vannak a vidéken olyatén emberi polypok is, kik 2 kr heti kamattal, rövid terminusú zálogra: 40-50 kr értékű kenyeret adnak a megszorultaknak. S ezen eljárás némely felebarátunk számláján tekintetbe se jó; s csak akkor érzi súlyát, ha a kenyér árát hét végével nem tudván megadni: letett záloga másnak kerül birtokába.

Szóljunk még egy par excellence pffiffig Mauschel lisztárusról is, ki lisztkészleténél az alsóbb fokúakat – megváltoztatva a zsákokra ólmozott számokat, – egy-egy fokkal felsőbb minőségűvé escomotirozván, a többi, tőle vásárló kereskedőknek, míg ez aljasságra rá nem jöttek, – a lisztet így adta el. – Volt is e miatt a kereskedői körökben egy kis kravall; hanem a cselekvő részéről a „tévedés”-nek czimezett gazság kiegyenlítettén, a „medve” is visszahúzódott barlangjába, s a „csillag”-os ég kiderült.

Hogy mennyire értik Izrael némely fiai gabnaméréseknél is a csalást: eklatáns bizonyítékot ad M_y f.-ti jegyző esete, melyet ismerős helyen maga mondott el. – Ugyanis S. zsidótól meghittje S., mint küldöncz, M. jegyzőtől gabnát ment átmérendő s átveendő. Míg a jegyző, hambárjából gabnáját zsákokban a mázsáló mértékre vitette: addig zsidónk a súlytartó tábla alá már oda alkalmazott kapocsra egy kilós körtét ráakasztván, – a felmért gabnánál természetesen az eladó, a vevő előnyére, tetemesen károsítva lett volna. Hanem a zsidónak ez alatomos fogását a jegyző egy cselédje, – ki nem messze ludat tömött, – látván: titkon a sémita e ténykedését gazdájának megsúgta, s a mérés megtörténtével jegyzőnk csodálkozását fejezván ki a fölött: hogy számításában csalatkozott, közelebb megvizsgálá a zsidó mázsálóját; s megtalálván a „corpus delictit,” – zsidónk egészen hűledezővé vált! M. jegyző behíván a csalót szobájába: egy pár községi tanácsos jelenlétében 30 frt bündíjnak azonnali letételére kötelezte.

Nem-e talmudjuknak egy szarvas kinövése az efajta csalás is?!

Hogy mi okozza alsóbbrendű polgárjaink hölgyeinél a kirívó ruha fényűzést? nem kell egyéb csak egy kis betekintés, különösen vásár- és ünnepnapoként a zsidókereskedésekbe. – Az ott levő „commis”-k egész raja fonja körül – különösen ha szép, – a belépőt; s a gazda tudtával-e vagy nem? – ruhakelmék s nyalánkságok nélkül nem igen jó ki az illető nő a boltból. Pedig a panasz egyre tart, hogy: „nagy az adó!” Hát miből telik mégis pénz a fényűzésre, ruhavételre?!

Most már bezárom soraimat: máskorra hagyván hű rajzát – azon előre kicsinált zsidó-bukásoknak, melyek a bécsi vagy pesti hitelezőknek vesztését: a bukott félnek pedig a tönk után biztos nyereséget adnak.

b) Úgyszintén leírandom azon szemtelen tolkodásukat: miképp igyekeznek az intézetekhez már megnyert keresztény árusítókat, költött árleszállításaikkal onnét kitúrni.

K–f.

Szerkesztői nyílt levelezés.

Újabb időben azon örvendetes tapasztalást tesszük, hogy több vidéki lap. emancipálva magát az elzsidósodott fővárosi sajtó befolyása alól, és saját eszével gondolkodván, nem ritkán a zsidók visszaéléseit ostorhegyre veszi, mint tette többek közt a „Szege di Híradó” april 24-ki, s a „Rozsnyói Híradó,” april 3 ki számában. De különösen kiemelendő itt két derék vidéki lap: a „Kalocsa i Néplap” és az „Ungvár”, a melyeknek majd minden számában olvashatunk adalékokat a zsidókérdéshez. A „Kalocsa i Néplap”-nak ez irányú vezércikkei, az „Ungvár”-nak pedig a felvidéki talmudzsidóság gaz üzelmeit ismertető közleményei, nagyban előmozdítják ügyünknek illető vidékeiken való előmenetelét. Vajha füzeteink korlátolt tere mellett ezen érdekes közleményekről is referálhatnánk, s így az egyes vidéki lapok közleményeit az ország közönségének is tudomására hozhatnánk, ami annnyival is inkább szükséges lenne, mert a fővárosi lapok, a zsidókérdésbe vágó közleményeiket a kiollózástól gondosan megkímélik.

Hogy azonban az elveinket osztó vidéki lapok szemléjének, füzeteinkben eddig hiányzó rovatát lassanként előkészíthessük, s adandó alkalommal megnyithassuk, s így közlőnyünk e tekintetben egy központi közegegé nőhesse ki magát: felkérjük vidéki t. elvbarát-szerkesztő társainkat, hogy velünk – mint már eddig is többen tették, – csereviszonyba lépni, vagy legalább azon számaikat, melyekben a zsidókérdésbe vágó cikkek s egyéb közlemények foglalvák, hozzánk beküldeni szíveskedjenek.

Az „Egy antisemita”-nak Baranyamegye. – Örömmel értesülünk, hogy az önök vidékén is élénk érdeklődéssel viseltetik a közönség ügyünk iránt. Ajánljuk önöknek is füzeteink minél szélesebb körben való elterjesztését, mint ez idő szerint egyetlen eszközt ügyünk fejlesztésére. Ottani elvbarátainknak, irányunkban ön által kifejezett jó hajlama iért fogadják köszönetünket és hazafiúi üdvözlésünket.

T. L. úrnak K–n. – Ön úgy látszik igen nagyra van azzal, hogy ön a zsidókérdést illetőleg „középuton” jár. Szép, szép! – Egy társaságban bölcsészeti vita indult meg ft lélek halhatatlanságának kérdése fölött. A társaság tagjainak egy része hévvel vitatta, a másik része tagadta a lélek halhatatlanságát. Végre a sor ^ nyilatkozni, a társaságnak egy, addig mély gondolatokba merült volt, hallgatag tagjára került. „Hát halljuk már az ön véleményét is; halhatatlan-e a lélek vagy sem?”

„Uraim! – válaszolt fontos képpel a megszö llyített, – én e kérdésben is a középutat követem”. Tableau!

Nohát, ön is csak ilyenforma philosophus; de e mellett úgy látszik, ön „prudens et, circumspectus vir” is; mert ön valóban annyira a „középuton jár”, hogy hozzánk küldött levelet is egy zsidóval pecsételtette le, mert annak a pecsétje van az ön levelén. Hihetőleg ön a „prudentiá”-t és a „circumspectióa”-t arra is kiterjesztette, hogy levele tartalmát ennek a semitának fel is olvasta. Persze ön azt hiszi, hogy így a kecske is jóllakott, meg a káposzta is megmaradt.

K. J. úrnak B. F.-en. – Dehogynem hozzuk az ön egész cikkét! Csak homoeopatikus dózisokban adogatjuk be. Jövő számunkban az egész hátralevő részt hozzuk. Újabb i jeles cikkekért köszönet. Csakhogy e n n e k más címet kérünk vászoztani. Varietas delectat.

Sémítának Pozsony. – Csak fogyassza ön az állam levelezőlap-készletét; legalább ezen az úton részben megkerül az az adó is, melynek alapját ön a jövedelmi bevallásnál eltagadta. Különbön gondoskodtunk, hogy abban az intézetben, a melyet

múlt számunk egyik cikkében a hadonázó rabbinusok számára kijeleltünk, az ön számára is tartalék fenn hely.

T-I úrnak Ó-Becse. – Ha a kérdéses „agyas-fejes piaczi légy átíti magát a törvény pókhálóján”, jó lesz l é g y c s a p ó v a l a falra mázolni a szemtelen bogarat,

E-J úrnak K-resen. – Ha a magánlevelében leírt esetet s hozzá esetleg még másokat vidéki levélképen feldolgozva, hozzánk beküldi, kés seggel fogjuk hozni.

Rusticus-nak K-n. – Az általad kilátásba helyezett közel vizontlátás alkalmával majd megbeszélhetjük a dolgot.

R. úrnak Nagy-Kapos. – Hiszi-e ön, hogy, ha az ön által javaslatba kötött terv létesülne, a zsidók „unokáink nyakába” ismét „nem ülhetnének?” – Különb is, még odáig nem jutottunk, hogy a praktikus megoldás módozatait az utolsó részletekig fejtegetni időszerű lenne. Most még csak a kapacitációk stádiumában vagyunk. Kérünk azért más, az ottani viszonyokat ismertető cikkeket. Jelen cikkének azonban egy pasusát itt közöljük:

Az Istóczyt (mert röpiratait így hívjuk rövidítve,) többen azért nem tartják, mert az abban felhozott zsidó üzelmeket p r a x i s b ó l t u d j á k , s e z a l e g n a g y o b b dicsérete az ön röpiratai talpraesett voltak. Egy híres színész, ki a csizmadia szerepét adta, nem akarta az egyszeri csizmadia másodizben is megnézni „mert – úgymond, – kár azért fizetni, mintha csak a komámat (csizmadiatársát) látnám magam előtt.”

Bf. J. úrnak Szeged. – Az ígért dolgozatot várjuk.

Egy nalatonvidéki néptanítónak T-n. – Mihelyt nevét közli velünk, cikkét azonnal hozzuk. Ez esetben aztán hadd jöjjön a többi cikk is.

A. S. e. t. A kérdéses könyvkereskedő egyike volt azon könyvkereskedőknek, a kik, mint egy adott közös jelre, vállalatunkat kezdetben azzal akarták megbuktatni, hogy nagy tömeg röpiratot rendeltek meg nálunk bizománykép, s aztán, mikor megkapták, szépen a lábába csukván, még pénzen se mutogatták volna senkinek; s a kiktől félév múlva is csak nagy nehezen tudtuk a füzeteket visszakapni. Persze azt hitték ezek a „rökák,” hogy mi majd, az ő tömeges megrendeléseikre vérszemet kapva, eszünk nélkül nyomatjuk a röpiratok ezreit s ezreit, s aztán belebukunk. E gyönyörűség „bizományosok” közül kettő k e r e s z t é n y volt. Az ön által megnevezett tehát, a kinek legújabbán kitekérték zsidó „barátai” a nyakát, most elmélkedhetik a zsidóbarátság fölött.

Szentesre Várjuk az ígért közleményt.

Egy ungvári magyar iparosnak. Ha cikkét nagyobb gonddal átdolgozva, újra beküldi, s előttünk magát megnevezi, – akkor közöljük.

Anonymusnak Nyitrán. – Szívesen közöljük levelét, mihelyt neve tudva lesz előttünk.

T-kóinak Nyitra. – Áprilban beküldött cikkét illetőleg önnek is ugyanazt írjuk, – nemkülönb

T-y úrnak is V-os M-lára.

B. E. úrnak E-r. – Örülünk rajta, hogy levelének az a hatása is lett a többi között, hogy az ottani „zsidóbank 10 %-ról azonnal 8 %-ra szállította le a kamatot.” Hogy a hatás maradandó legyen, kérjük s z i n t oly hatásos újabb levelet írni.

Dr. Sz-y J. úrnak Budapest. – Levele magánlevél-e, vagy – amint tartalmából kivehető, – a nyilvánosságra van-e szánva? Ez utóbbi esetben, miután a közölt név valószínűleg csak írói név lesz, – kérjük valódi nevét velünk közölni, és ez esetben szívesen fogjuk önt látni munkatársaink közt, beküldött cikkét pedig hozni fogjuk.

K. Úrnak Arad. – A jövő számban. Akkor lesz épen á propos.

Pápára. – Levelüket vettük; fogadják szívélyes üdvözetünket.

Nem ritka eset, hogy kiadóhivatalunknál több, egymás után következő füzet is reclamáltatik. A czímszalagok nyomtatva levén, hiba a kiadóhivatal részéről elő nem fordulhat, hanem úgy látszik, a reclamált füzetek útközben rendesen elsikkasztatnak. Kérjük illető előfizetőinket, tegyenek lépéseket saját postahivataluknál. Részünkről pedig kijelentjük, hogy azon postahivatalokat, a melyeknél ezentúl hasonló rendtelenségek fordulnak elő, e rovat alatt m e g n e v e z n i s a postagazgatóság figyelmébe a j á n l a n i fogjuk.